

BEVEZETÉS

Az intézmény elérhetősége, jelképei

Az iskola elnevezése:

Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium
034143

Az iskola címe:

7400 Kaposvár, Béke u. 75.

Telefon: 82/411-628

E-mail: titkar@gyakorlo-kap.edu.hu

Honlap: www.gyakorlo-kap.edu.hu

Az intézmény igazgatója és a program benyújtója: Fenyőné Antal Judit Katalin.

Iskolai jelképek:

- Zászlónkat 1995. október 23-án, a Magyar Köztársaság ünnepén adományozták a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola polgárai.
- Zászlónk: téglalap alakú nemzetiszínű (piros-fehér-zöld) mezőben közepén az ország címere helyezkedik el. A címer felett félkörívben olvasható felirat: Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola. A címer alatt olvasható felirat: Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium.
- Embléma: fehér alapon közepén kék-sárga félkörívek, melyek a közösségi összefogást jelképezik, és Kaposvár város színeit tartalmazzák.

Az iskola rövid története:

Az iskola 1955. szeptember elsején kezdte meg működését. A tanítóképzés felsőfokúvá válása után, 1971-ben a Gyakorlóiskola új épületbe költözött, s bővült a felső tagozattal. 1979 óta a jelenlegi épületében működik, a Béke-Füredi lakótelepen. 1994-ben indult a nyolc évfolyamos, 2002-ben a négy évfolyamos gimnáziumi képzés. 1996-ban négyszintessé vált az épület, ezáltal megteremtődtek az általános iskolai és a gimnáziumi nevelő-oktató munka, valamint a tanító- és tanárjelöltek gyakorlati képzésének optimális tárgyi feltételei. A Gyakorlóiskola négyszárnyas, átalakított épülete szaktantermekkel, előadókkal, könyvtárral, három informatika teremmel szolgálja az oktatást. Tornatermei, két uszodai tanmedencéje (jelenleg nem működik), sportudvara sokféle lehetőséget kínál a sportolni vágyóknak. 2007 óta köznevelési típusú sportiskolaként is tevékenykedünk.

Időközben az akkori fenntartónk, a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola a 2000-ben alakult Kaposvári Egyetem része lett.

2015. augusztus 31-étől új fenntartónk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Kaposvár Megyei központi Tankerülete. 2016. szeptember elsejétől új nevünk: Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium. 2021. szeptember elsejétől Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium a szakgimnáziumi képzés indulásával. 2017. január 1-jétől intézményfenntartónk új neve: Kaposvári Tankerületi Központ.

1. Az iskolai oktatás-nevelés és a képzés főbb jellemzői, az intézmény arculata

1.1. Iskolánk jellege

Iskolánk a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium. Intézményünkben az általános iskolai tagozat mellett nyolc és négy évfolyamos gimnáziumi nevelés és oktatás is folyik. 2015. augusztus 30-ig a Kaposvári Egyetem Gyakorlóiskolájaként tevékenykedtünk, majd az oktatásért felelős miniszter átruházott jogkörében eljárva az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatásért felelős államtitkárának döntése alapján a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Kaposvár Megyei központi Tankerületéhez, mint fenntartóhoz kerültünk. A MATE Kaposvári Campusa hallgatóinak gyakorlati képzését továbbra a Kaposvári Tankerületi Központ és a MATE Kaposvári Campusa között létrejött együttműködési megállapodásnak megfelelően továbbra is ellátjuk. 2019 óta a Pécsi Tudományegyetem partneriskolájaként a tanárképzés gyakorlati képzésében is részt veszünk. Így továbbra is a legjobb „gyakorlóiskolai hagyományok” folytatására törekszünk, amellyel modellt és korszerű, személyiségközpontú szemléletet adhatunk a régió oktatási szakembereinek, a tanító- és a tanárképzésben részt vevő hallgatóknak.

Köznevelési típusú sportiskolaként feladatunk a sportoló fiatalok iskolai és sportbeli kötelezettségeinek összehangolása, az utánpótlás-nevelés biztosítása.

2021. szeptember elsejével új, szakgimnáziumi képzéssel bővült intézményünk: felmenő rendszerben a 2022/2023. tanévtől pedagógiai asszisztens szakképesítési szakiránnyal. A munkaerőpiaci igényekhez igazodva a pedagógiai attitűddel rendelkező középiskolás diák számára lehetőséget kívánunk teremteni arra, hogy kipróbálja magát, hogy melyik életkorú diákokkal találja meg leginkább a hangot, ezzel segítve annak eldöntését, hogy óvodapedagógusi, tanítói, tanári vagy gyógypedagógusi pályát válasszon, vagy a továbbiakban is segítői feladatot lásson el. Jó színvonalú képzéssel sikerülhet/megvalósulhat a pedagógus pálya népszerűsítése, amelyre nagy szükség van.

A Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium autonóm intézmény, ahol a szakmai munkát a Kaposvári Tankerületi Központ, a MATE Kaposvári Campusának Pedagógiai Intézete, valamint iskolánk tanulói szülei, gondviselői kontrollálják. Iskolánk beiskolázási területe Kaposvár város és vonzáskörzete, illetve Somogy megye, a dél-dunántúli régió. A Kaposvár Megyei Jogú Város által kijelölt körzetből beiskolázási (általános iskolai tagozat) kötelezettségünk van, de a város más körzetéből is teljes joggal jelentkezhetnek iskolánkba az utánpótlás-nevelés minél szélesebb körben történő megvalósulása érdekében.

Iskolánk vonzereje:

- az oktatás magas színvonala
- szakmailag felkészült pedagógusok
- köznevelési típusú sportosztályok/csoportok
- az idegen nyelv tanítása első évfolyamtól
- a digitális kultúra oktatása a gimnáziumi tagozaton a kerettantervi előírásnál magasabb óraszámban
- úszásoktatás helyben első évfolyamtól: iskolánk valamennyi 6-12 éves tanulója órarendbe épített helyi úszásoktatásban részesül
- az egyéni bánásmód, felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás
- változatos tanórán kívüli tevékenységek, szabadidős programok
- iskolapszichológus, pszichopedagógus, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő alkalmazása
- iskolánk jó megközelíthetősége

1.2. Környezetelemzés

Az iskola négyszárnyas épülete a város északnyugati részén lévő lakótelep központi részén fekszik, panelépület. 45 éves, állaga egyre romlik, gyakran beázik.

A 2008/2009-es tanévben szintenként végeztek felújítási munkákat (linóleumcsere, festés, illemhelyiségek).

A 2009/2010-es tanév végére a szárnyvégi teraszok szigetelésével a beázás egyik forrását sikerült megszüntetni. Sajnos az ablakoknál és a panelelemek összeeresztésénél a szigetelés már gyenge, így ott továbbra is megmaradt a probléma. Ebben a tanévben három új szaktantermet alakítottunk ki: két fejlesztő termet és egy iskolapszichológusi szobát, valamint egy kondicionáló termet.

A tornaterem és az udvari sportpályák is felújításra szorulnak. A 2010/2011-es tanév kezdetére elkészült a kézilabdapálya helyén a műfűvel borított pálya. 2011 őszén a kistornaterem, 2012 őszén az udvari röplabda- és a 60 méteres futópálya felújítására került sor.

Pályázaton nyert pénzösszeg felhasználásával modern kerékpártárolót alakított ki az iskola, **a kártyás beléptető rendszer sajnos nem működik. Megjavíttatását rövid távú tervünkben szerepeltetjük, ugyanis kollégista sportolóink és a kaposvári diákjaink szívesen járnak kerékpárral iskolába.**

Az iskola alapítványa finanszírozta az udvari játékok cseréjét, amelyet 2010-ben, a gyermeknapon vehettek birtokba az iskola tanulói.

Az épület felújítását, a még meglévő fémablakok cseréjét pályázati pénzből valósítottuk meg 2015-ben, a „Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium sportinfrastruktúrájának és energetikai rendszerének felújítása” című pályázat terhére. **A felújítás következtében több új gond keletkezett, pl.: tornaterem és a tornacsarnok beázása. Ennek megoldása rövid távú tervünk.**

A 2018/2019. tanévben a régi menza helyén egy, elsősorban közösségi célokat szolgáló termet alakítottunk ki (Büki terem), a 008-as terem pedig rajzszakteremként működik.

Az informatikai szaktantermek felszereltsége és internet-hozzáférési lehetősége megfelelő. Mindhárom terem légkondicionált, számítógépparkja (a 301. teremé ebben a tanévben az OM informatika normatíva terhére vásárolt, a másik két teremé pedig a TIOP pályázati forrásból finanszírozott beszerzésű) és bútorzata (mindkét teremben új) korszerű, a 304. teremé cserére szorul. **A szak- és tantermek bútorzata régi, cserére szorul.** A csere egy szárnyon valósult meg eddig (II./D szárny). **A bútorzat megújítása rövidtávú tervünk részét képezi.** Az értekezletek, továbbképzések, vizsgák és egyéb rendezvények megtartására alkalmas „nagy” előadó légkondicionált, interaktív táblával ellátott, harmonikafallal kettéosztható.

Terveztük az udvari kosárlabdapálya, a napközis udvarok, a régi konyha és az iskolai könyvtár átalakítását, felújítását. Ezek egy része „Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium sportinfrastruktúrájának és energetikai rendszerének felújítása” című pályázat keretében megvalósult. **A felújítási munkálatok nyomán újabb problémák keletkeztek, amelyek megoldása középtávú tervünk részét képezi, illetve csak a B uszodát sikerült üzemképes állapotba hozni (2022 őszén az is leállításra került). Hosszú terveink között a fűtésrendszer, a szennyvízhálózat, a B és C uszoda teljes felújítása szerepel.**

A Gyakorló iskolák infrastrukturális fejlesztése c. felhívásra a Belső-Pesti és a Kaposvári Tankerületi Központok „Együtt a jövő pedagógusaiért” címmel közös pályázatot nyújtottak be a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium és a mi intézményünk felújítására. A megvalósulás egyik feltétele a két intézmény közötti szakmai együttműködés a hallgatók gyakorlati képzése tárgyában. Ez a folyamat 2022 őszén el is indult. Az infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó tervek (az I. és II. emelet tantermeinek, a földszint A szárny irodáinak teljes felújítása, bútorzat cseréje, a lapos- és magastetők javítása, villámvédelem kialakítása, a csarnok és főépület összekötésére fedett folyosó kialakítása, fűtőkorszerűsítés) **megvalósulása 2023 márciusától 2023 októberének végéig tervezett munka. 2023. július 11. napján a tornaterem tetőszerkezete beomlott, rövid távú cél az új tornaterem.**

1.3. Tárgyi ellátottság

A minőségi oktató-nevelő munka végzéséhez az elmúlt években megkezdett felújításokat és fejlesztéseket folytatjuk. Az audiovizuális, az oktatáshoz szükséges eszközök bővítése és beszerzése elengedhetetlen feladat.

Számítógéphez, illetve internethez való hozzáférési lehetőség a három informatikai szaktantermen túl a könyvtárban, az alsós- és felsős tanárban van. Bővült az épületben a számítógépekhez való hozzáférési lehetőség. Számítógépparkunk nagy része három évnél idősebb, így lassan cserére szorul, 2017 tavaszán érkezett 43 gép és monitor az iskolánkba. Az internet elérhetősége az iskola épületében 100%-os, de az internetünk túlterhelt és lassú, változtatásra szorul. A digitális napló bevezetésével még leterheltebbé vált, így a wifi elérés már sokszor akadályozott. A kémia valamint a fizika szaktantermek tárgyi felszereltsége jobb az átlagosnál (interaktív tábla). A rajz, technika, ének szaktantermeké megfelelő. Az osztálytermek fele interaktív táblával ellátott (TIOP pályázat), szintenként ezen kívül két-két laptop-projektor áll rendelkezésre. A tantermek padjai és székei cserére szorulnak. Az alsós szertár eszközei elavultak és nagyon hiányosak.

A sporteszköz ellátottságunk fejlesztésre szorul, sok sporteszközünk vált használhatatlanná a tornaterem tetőszerkezetének beomlásával, ezeket pótolni kell.

A szemléltető-eszköztárunk jó színvonalú. Pályázati pénzből kívánjuk tovább bővíteni az IKT eszközöket.

1.4. Személyi feltételek

A személyi feltételek biztosítottak mind a közoktatási, mind a gyakorlati képzési feladatok ellátására.

Intézményünkben minden pedagógus a megfelelő képesítéssel rendelkezik. A kollégák által oktatott tantárgyakat csak az előírt diplomával rendelkező pedagógusok tanítják. A szakos ellátottság 100 %-os.

Fejlesztő és gyógypedagógusa, pszichopedagógusa, gyógytestnevelői és pszichológusa is van az iskolának.

Pedagógusaink közül többen szaktanácsadóként, szakértőként, illetve érettségi vizsgaelnökként is tevékenykednek.

A személyi összetétel végzettség, szaktárgyi bontásban a honlapon megtekinthető (közzétételi lista).

1.5. Az intézmény gazdálkodása

Az intézmény működéséhez szükséges pénzügyi keretek a Kaposvári Tankerületi Központ, mint költségvetési szerv éves költségvetésében kerülnek meghatározásra. A működéshez megállapított keretekkel az intézmény nem önállóan gazdálkodik.

1.6. Iskolastruktúra, képzési kínálat, képzési rendszer

13 évfolyamos iskola

- 8 évfolyamos általános iskola
- 8 évfolyamos gimnázium
- 4 évfolyamos gimnázium
- köznevelési típusú sportiskolai osztályok
- 5 évfolyamos szakgimnázium

Képzési kínálatunk:

Általános iskola:

- 8 évfolyamos
- 1-4 évfolyamon 3 párhuzamos osztály; évfolyamonként 2 osztály köznevelési típusú sportiskolai osztály
- 5-8 évfolyamon 2 párhuzamos osztály; évfolyamonként 1 osztály köznevelési típusú sportiskolai osztály

Gimnázium:

- nyolc évfolyamos
 - évfolyamonként 1-1 osztály - idegen nyelv és digitális kultúra tantárgyakból a kerettantervi előírásnál magasabb óraszámú képzés
- négy évfolyamos
 - évfolyamonként 1-1 osztály –; idegen nyelv (angol nyelv) emelt óraszámú képzés, művészeti orientáció (kifutó), ill. köznevelési típusú sportiskolai csoport

Szakgimnázium:

- öt évfolyamos - érettségire felkészítő képzés, pedagógia tanulmányi területen, pedagógiai munkatárs szakképesítés megszerzése pedagógiai asszisztens szakiránnyal; évfolyamonként 1-1 osztály

Képzési rendszerünk:

Általában osztálykeretben, kivéve

- idegen nyelv (minden évfolyamon csoportbontásban)
- digitális kultúra (a 3. évfolyamtól csoportbontásban)
- matematika a 5-12. évfolyamon (lehetőség szerint, a tanulók létszámától függően)
- a 11. és 12. évfolyamon az emelt és középszintű érettségi vizsgára felkészítő tantárgyak - résztvevők számától függően – osztályszintű vagy évfolyamszintű csoportokban

1.7. Az oktató-nevelő munka szakaszai

- 1-2. évfolyam: bevezető szakasz
- 3-4. évfolyam: kezdő szakasz
- 5-6. évfolyam: alapozó szakasz
- 7-8. évfolyam: fejlesztő szakasz
- 9-10. évfolyam: általános műveltséget megszilárdító szakasz
- 11-12. évfolyam: általános műveltséget elmélyítő szakasz
- 13. évfolyam: szakmai gyakorlat

1.8. Arculatunk jellemzői

- magas szintű **kompetencia alapú** oktatás,
- a környezeti nevelésre való fokozott odafigyelés,
- köznevelési típusú sportiskolaként az utánpótlás nevelésében való részvétel és a sportolási lehetőség biztosítása (labdarúgás, kosárlabda, atlétika, röplabda, úszás, vízilabda),
- művészeti oktatásban való részvétel biztosítása,
- több idegen nyelv tanulásának biztosítása,
- a MATE Kaposvári Campusa Pedagógiai Intézet hallgatóinak, valamint más felsőoktatási intézmény hallgatóinak gyakorlati képzése,
- szakmai publikációs tevékenység, alkotó pedagógusaink művészi tevékenysége,
- rendszeresen és jól működő Iskolaszék, Szülői Munkaközösség, Intézményi Tanács és Diákönkormányzat,
- digitális taneszközök alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban.

1.9. Az iskolai könyvtár

Iskolai könyvtárunk önálló helyiségben található. Az egy osztálynyi tanulót befogadó olvasóhely alkalmassá teszi könyvtárhasználati órák és egyéb rendezvények megszervezésére, megtartására. 7 számítógép áll a felhasználók rendelkezésére internet-elérhetőséggel. Könyvtári állományunkat a SZIKLA könyvtári rendszerrel dokumentumtípusokként folyamatosan feltárjuk. Az állomány többsége tematikusan van elhelyezve a szabadpolcokon, a tankönyvek egy része raktárban található. A könyvtár gyűjtőkörébe tartoznak a nyomtatott dokumentumok, elektronikus információhordozók, videó filmek, multimédiás anyagok. A TÁMOP 3.3.10.B-12 pályázat keretében tanulóbarát könyvtár kialakítására, oktatási célú, illetve sikeres érettségi vizsgára felkészítő könyvek, kiadványok beszerzésére került sor.

Könyvtárunk szolgáltatásai:

- kölcsönzés,
- helyben használat,
- tájékoztatás,
- internethasználat,
- irodalomkutatás,
- közreműködés a tanulók olvasóvá nevelésében, olvasási szokásainak kialakításában és formálásában.

1.10. Eredményeink

A Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium a tanulmányi, művészeti és sportversenyeken elért sikerei, a középfokú és felsőfokú oktatási intézményekbe való beiskolázási, továbbtanulási mutatói, az elért érettségi eredményei alapján Kaposvár, illetve Somogy Vármegye egyik eredményesen működő iskolája, a hallgatói és szakvezetői tanítási versenyek sikerei, a hallgatói visszajelzések szerint jó gyakorló terep. Az országos mérések során általában az országos átlag felett, illetve az azonos típusú iskolák átlagainak megfelelően teljesítettünk, mind a felvételi arány, mind az országos mérések esetében az iskolánkra a bemeneti mutatók alapján becsült ún. elvárt érték felett. Az eredmények kivonata megtalálható az iskola honlapján (<http://www.gyakorlo-kap.edu.hu>).

1.11. Jövőképünk

- Távlati terveinkben azt tartjuk szem előtt, hogy a város, illetve a megye közoktatásában iskolánk megtartsa az elért kiemelkedő helyét.
- Nevelő munkánkban javítani, illetve bővíteni szeretnénk tevékenységünket, kiemelt helyet szánunk az európai szellemiségű polgár személyiség-kompetenciáinak megalapozására.
- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése kompetencia alapú oktatás megvalósításával.
- Köznevelési típusú sportiskolai osztályainkkal az országos és megyei szintű élsport közvetlen utánpótlásának nevelésében, oktatásában kívánunk részt venni.
- A „gyakorlóiskolai hagyományaink” mentén a jövő pedagógusainak képzésében, felkészítésében továbbra is részt venni. Ennek keretében magas színvonalú szakmai kapcsolat fenntartására törekszünk más gyakorló intézményekkel.
- Módszertani rendezvényeinkkel támogatni és teret adni a mindennapi munkánk során kialakult, jó szakmai/ tudományos gyakorlatunk bemutatására, más pedagógusok és pedagógusjelöltek munkájának megismerésére.

2. Iskolánk nevelési programja

A nevelés társadalmi tevékenység, komplex hatásrendszer. Lényege az értékközvetítés és értékteremtés.

Az érték tevékenységek eredménye.

A nevelés funkciói:

- individuális fejlesztés, mert elősegíti az egyén fejlődését,
- közösségfejlesztés, mert hozzájárul az emberi közösségek fejlődéséhez.

Nevelési programunk vezérelve: újra éleszteni, megtartani és kialakítani azokat az értékeket, amelyek birtokában tanítványaink (szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül) képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd az iskolában szerzett ismeretekre és képességekre építve későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni felnőtt életükben.

Ezek az értékek:

- becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;
- kíváncsiság és tudásvágy;
- tolerancia és szolidaritás;
- a másik ember tisztelete;
- a szűkebb és tágabb környezet védelme;
- kötődés a családdhoz és az iskolához;
- magyarság- és európaiság-tudat;
- önfegyelem és a másokra figyelés képessége;
- szorgalom és türelem a munkában;
- törekvés a széleskörű műveltségre;
- reális önismeret és az erre alapozott döntésképeség;
- vitakészség és kifejezőkészség;
- innovatív készség, kreativitás;
- törekvés az egészséges életmódra;
- az érték és a talmi közötti biztos választás képessége.

Az iskolánk múltja kötelez minket arra, hogy a testületben rejlő értékekre alapozva megőrizzük a hagyományos értékrendet, a „Gyakorlós-szellemet”, mely már sok sikert hozott számunkra, megalapozta hírünket.

A társadalmi környezet arra kényszerít minket, hogy olyan modern iskolát építsünk, amely megfelel a mai igényeknek: kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a piactudásban talpon maradni képes embereket képezzen.

Úgy gondoljuk, hogy a két elvárás egyikét sem szabad a másik elé helyezni.

2.1. Alapelveink, értékeink

- A gyermeki jogokat tiszteletben tartó gyermekközpontú (segítő, tanácsadó, koordinátor) pedagógia követése.
- A környezetre és a pedagógiai értékek való nyitottság fenntartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek komplex egységet képeznek a szolgáltató intézmény jellegének megfelelően.
- A diákok, tanárok, hallgatók és a szülők hatékony együttműködése érvényesül.
- Személyre szabott fejlesztéssel alakítjuk az alapvető szocializációs és tanulási képességeket.
- Gondot fordítunk – az életkornak, fejlettségi szintnek megfelelően – az általános emberi értékek megismertetésére, elfogadására, azokkal való azonosulásra.

- A tanulás tervezésében, szervezésében, irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, a természetes helyzetekben való kommunikáció fejlesztésére.
- Az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez.
- Hangsúlyt helyezünk a jól működő adottságok, képességek, pozitív személyiségjegyek feltárására, fejlesztésére. Minden tanulónak biztosítjuk az önmegvalósítás lehetőségét.
- Fontosnak tartjuk valamennyi fejlesztési szakaszban az önálló életvitelhez szükséges képességek megalapozását.
- Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását.
- A nevelés két alapvető szereplője – a pedagógus és a tanuló – egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van.
- Hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez.
- A kompetencia alapú oktatás során az ismereteket, készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük.
- A nevelési-oktatási folyamatunkat áthatja a pozitív megerősítés, a tanulás hatékonyságát erősítő fejlesztő értékelés.
- Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében.

2.2. Céljaink

- A világra nyitott, az emberi kapcsolatokra érzékeny, a környezetéért felelősséget érző, önmagával és társaival szemben igényes, az ország hagyományainak szellemében cselekvő diákok nevelése.
- Az alap- ill. az általános műveltség megszerzése az iskolafokozatnak megfelelően.
- Tanítványaink tudásának, képességeinek, egész személyiségének olyan irányú fejlesztése, amelyek segítségével fizikailag és szellemileg egészséges, környezettel (természeti és társadalmi egyaránt) harmóniában élő felnőtté válnak.
- Egységes és differenciált pedagógiai tevékenység megvalósítása. Az egységes követelmények elsajátításához biztosítjuk az egyén képességeinek megfelelő fejlesztést. Az életkori sajátosságok figyelembevétele az érdeklődés felkeltésében és fenntartásában.
- A sajátos nevelési igényű és többi tanulónk számára is egy befogadó, elfogadó szemléletű, inkluzív nevelési, oktatási intézmény kialakítása.
- Folyamatos pedagógiai innováció.
- Tanítványaink eljuttatása a számukra megfelelő középiskola kiválasztásáig.
- A gimnáziumi tagozat tanulóit eljuttatni az általuk választott szintű sikeres érettségi vizsgáig, megalapozva a felsőoktatási intézményekben való továbbtanulásukat.
- Olyan képességek kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik az egész életen át tartó tanulást, valamint a szakmaváltást.
- Tantestületünk törekvése arra, hogy a tanító- és tanárváltások során (gyakorló tanítás) felmerülő problémákat szakmailag és emberileg kompenzálja.
- A gyakorlati képzés során a kompetencia alapú oktatás módszertanának megismertetésével hozzájárulás a hallgatók hivatásukra való felkészítéséhez.
- Lehetőség teremtése a demokratikus jogok gyakorlására.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Szenvedélybetegségek preventív kezelése.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a felhasználók igényeit; konstruktívan együttműködünk velük.

2.3. Feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítjuk az alapkészségek elsajátítását, amely a társadalomba való beilleszkedést segíti. Felkeltjük és fenntartjuk az ismeretszerzés vágyát.
- Az önálló ismeretszerzés alapjait elsajátíttatjuk, amely a továbbtanulást és az önfejlesztést teszi lehetővé.
- Közösségben folytatott egységes oktatás- nevelés megvalósítása az egyén képességeihez, elvárásaihoz igazodva.
- Kialakítjuk tanulóink számára az egészséges életmód igényét.
- Diákjainkat felkészítjük a harmonikus családi életre.
- Digitális kompetenciafejlesztés, amely magába foglalja az info-kommunikációs technológiák (eszközök, alkalmazás és szolgáltatás) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.
- Nevelőtestületünk, pedagógusainak felkészítése a kompetencia alapú oktatás bevezetésére, implementációjára (tanfolyamok, belső továbbképzés, műhelymunka, önművelés).
- Konstruktív pedagógiai módszerek beépítése a pedagógiai folyamatba.
- A tanulás hatékonyságának érdekében a fejlesztő értékelés szerepének növelése.
- Az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját, toleranciáját.
- Az anyanyelvi, az idegen nyelvi és az info-kommunikációs képesség fejlesztése.
- Egyéni tanulási technikák kialakítása a „tanulás-tanulása” folyamatában (Kompenzáló és korrigáló technikák megismertetése is).
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók mentorálásával, alapkészség-fejlesztésével, tantárgyi fejlesztésével a tanulmányi eredményük javítására, igazolatlan hiányzásaik csökkentésére, továbbtanulásuk elősegítésére.
- Minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása.
- A fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése az önismeret alakításával, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Az életkori jellemzők figyelembevétele a tanulási stratégiák megválasztásban, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjainak bemutatása.

2.4. A célok, feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, eljárások

2.4.1. Nevelési-oktatási eljárások vonatkozásában

- drámapedagógia
- kooperatív oktatási módszer
- differenciálás alkalmazása
- egyéni tanulási technikák alkalmazása
- szerepjáték módszerének alkalmazása
- a házi feladat módszerének újra értelmezése, korszerűbb alkalmazása
- élő idegen nyelv oktatása 1. osztálytól
- erdei iskolában folyó nevelő-oktatómunka
- terepgyakorlat, csillagásztábor
- köznevelési típusú sportosztályok
- művészeti csoportok működtetése: tánc- és mozgásművészeti, képzőművészeti, énekkar
- fejlesztő foglalkozások, rehabilitációs és rehabilitációs órák biztosítása
- digitális pedagógia – IKT alapú pedagógiai módszertan alkalmazása
- mentorálás,
- közösség- és kapcsolatépítő tevékenységek
- minden gyermek számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges alkalmazható tudás gyarapítása érvényesül
- nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére
- a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük
- a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: az oktatás valamennyi módszere, meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló
- a papíralapú és a digitális taneszközök, a saját élményen alapuló kommunikáció fejlesztését szolgálják.
- a tevékenység megszervezésének módszerei: csoportképzés, kooperatív feladatmegoldás, követelés, megbízás (ön)ellenőrzés, (ön)értékelés, játékos módszerek, gyakorlás.
- A magatartásra ható módszerek:
 - Ösztönző módszerek: biztatás, elismerés, dicséret
 - Kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, büntetés
 - Gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés
- A nevelési eszközök:
 - Nyelvi verbális eszközök: beszélgetés
 - Nem nyelvi (nonverbális) eszközök – hangsúlyozottan kapcsolódnak a verbálisokhoz
 - Szociális technikák – minták adása, példakép állítása
 - Technikák az ön-, és emberismeret fejlesztéséhez: fejlesztő beszélgetés
 - Szociális készségfejlesztő technikák, minta-, és modellnyújtás, megerősítés, szerepjáték, dramatizáló tevékenység

2.4.2. Tárgyi feltételek vonatkozásában

- szaktantermi rendszer külön alsó és felső tagozaton (rajz, ének, technika, kémia, fizika, informatika)
- tanulási forrásközpont (könyv-és médiatár, nyomtatott ismerethordozók)
- IKT infrastruktúra megteremtése
- digitális taneszközök (Első magyar digitális tananyagbázis 1-8. évfolyam)

Szükséges:

- IKT alapú eszközök, digitális taneszközök: projektorok, laptopok, interaktív táblák,
- írásvetítő transzparenstár, fotó- és képtár, DVD-tár
- sporteszközök; székek
- tanulókísérleti eszközök
- napközis szabadidős tevékenységeknél szükséges eszközök, játszóeszközök, udvaron szék, asztal
- egyéni tanulás céljait szolgáló helyiségek (korrepetálás, fejlesztő foglalkozások)
- a hallgatói óraelemzések céljait szolgáló helyiségek

Feladatunk:

A tárgyi feltételek folyamatos bővítése a pályázati lehetőségek kihasználásával.

A TÁMOP 3.3.10. B-12 pályázattal elnyert támogatás esélyt nyújtott intézményünk 30 hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, 9-12. évfolyamos diákja számára a középiskolai tanulmányaik eredményes befejezésére és a felsőoktatásban történő továbbtanulásuk sikeres megvalósítására. A pályázat megvalósulása során szerzett jó tapasztalatainkat beépítjük a mindennapjainkba.

Továbbra is célunk a befogadó iskolai környezet fenntartása, a felzárkózást biztosító szolgáltatások megvalósítása (szükség szerint mentorálás, szaktárgyi felzárkóztatás), közösségi és szabadidős programok szervezése. Támogatjuk, szervezzük továbbra is a különböző szakmai és társadalmi szervezetekkel közösen megvalósuló olyan tevékenységeket, melyek segítik a kitűzött cél elérésén túl egy közösségi háló működtetését a pályázat eredményeinek továbbvitele, fenntartása végett.

2.5. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

2.5.1. A gyermeki személyiség általános jellemzői az egyes életkorokban

- A 6-8 éves gyermek érzelmileg kiegyensúlyozott, öröme fogékony, nyitott. Életében fontos szerepet játszik a megismerés, a motiváció. Emlékezete cselekvéses tapasztalataihoz, élményeihez kapcsolódik. Mozgásigénye, játékszükséglete nagy. Figyelmét kezdetben csak 10-15 percig tudja összpontosítani.
- A 9-10 éves időszakot a második „miért” korszaknak is nevezhetjük. Kíváncsiak, szeretnék megismerni az őket körülvevő valóságot, oksági kapcsolatokat, összefüggéseket. Elkezdődik a felnőttektől a kortársakhoz való „átpártolás” folyamata. Az egyénre jellemző sajátosságok szerepe gyakorta feltűnőbben érvényesül, mint az életkori jellemzők.
- A 10-12 éves gyermekeknek szélesednek a társadalmi tapasztalataik, kiemelt szerepet kapnak társas kapcsolataik, a kortárs csoport. Ez a kondicionáló, motorikus képességek fejlesztésének meghatározó szakasza.
- A 13-14 éves időszak a serdülés kezdete. A szülőktől, felnőttektől érzelmileg kezdenek leválni, nő az önállósodási igényük. Kialakul az egyéni érdeklődési irány. Felerősödik az önmegismerési vágy. Meg akarja ismerni képességeit, korlátait, lehetőségeit, szeretné átlépni határait. Jellemzi még az önálló véleményalkotás, a készen kapott nézetek bírálata, a kételkedés, a fékezhetetlen vitakedv, valamint az

ezekből adódó konfliktushelyzetek, identifikációs zavar, a csalódás és büntudat érzésének átélése. Elvont műveletek végzésére már képes.

- 15-16 éves korban kialakul az autonóm, a felnőttektől hangsúlyozottan függetlenedő erkölcsi felfogás. Gondolkodásuk az úgynevezett formális gondolkodás szintjére jut el. Képesek elvonatkoztatni a jelenségek konkrét tulajdonságaitól. A serdülő és ifjúkor jellemzője az értelmi képességek növekvő differenciálódása, az érdeklődés fokozatos stabilizálódása és elmélyülése. Jobban megértik a tanulás célját, a tanulmányi eredmények szerepét a pályaválasztásban és a személyes érvényesülés biztosításában.
- 17-18 éves korban a gyermekség és felnőttég serdülőkori ellentmondásossága lassan feloldódik, mind magabiztosabbak és bátrabbak lesznek. Érdeklődésük specializálódik, irányultságuk stabilizálódik. Gazdag tapasztalataik révén fejlett a reprodukív képzetük, merész az alkotó fantáziájuk. Az intellektuális, erkölcsi és esztétikai érzelmek ebben a korban hatalmas motiváló tényezőkké válnak.

2.5.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, a személyiségfejlesztés színterei

Alapvető feladatunk, hogy a nevelő-oktató munka során a tanulók személyiségfejlesztését a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlesszük.

- Erkölcsi nevelés: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Tanulóink szélsőséges szociokulturális háttérrel rendelkeznek, ezért fő cél a hátrányok feltárása, lehetőség szerinti – pedagógiai eszközökkel történő - kompenzálása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- Értelmi nevelés: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Az egész életen át tartó, folyamatos tanulásra való törekvés igényének kialakítása. Ismerje meg a korszerű informatikai eszközök használatát, kommunikációs jelentőségét.
- Közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelés: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása az önismerete fejlesztésével párhuzamosan. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. A közösen végzett munka sikerességének, hatékonyságának, örömeinek felfedezése.
- Érzelmi, emocionális nevelés: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Esztétikai nevelés: Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának felfedezése, megtartása. Önmagukkal és környezetükkel szembeni igényesség kialakítása.
- Akarati nevelés: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- Nemzeti nevelés: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- Állampolgári nevelés: Az alapvető állampolgári jogok, Európai Unió jogok és kötelességek életkornak, a gyermek esetleges sérült állapotához igazodó megfelelő szintű megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai közéletben való részvételre.
- Munkára nevelés: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- Egészséges életmódra nevelés: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- Környezeti nevelés: környezetvédelem fontosságának tudatosítása, a fenntartható fejlődésre való érzékenyítés, ennek érdekében az elkötelezettség kialakítása.
- Pénzügyi nevelés: önálló pénzkezelés, pénzügyi tudatosság kialakítása.
- Médiatudatosságra nevelés: az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása.

A személyiségfejlesztés szinterei megegyeznek a közösségfejlesztés szintereivel, kiegészülve az egyéni felzárkóztató, tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozásokkal.

Ezzel kapcsolatos feladatok, tevékenységek:

- a tanulás támogatása (tanulmányi és munkaerőköls erősítésével, egyéni tanulási módok kialakításával)
- tanulók mentorálása
- közvetlen tapasztalatszerzés segítése
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének fejlesztése, a helyes énkép kialakítása
- a folyamatosság biztosítása, a már elért eredmények továbbfejlesztése a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés

2.5.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, a közösségfejlesztés szinterei

Iskolánk meghatározó közösségei (nevelőtestület, szakmai munkaközösségek, osztályközösségek, szülők közössége) egységes elvekre építik munkakapcsolatukat. A szakmai munkaközösségek feladatkoordináló szereppel rendelkeznek az iskola alapvető céljai érdekében. Ez a munkakapcsolat segíti az egyes tantárgyak, tantárgycsoportok egységes követelményrendszerének kialakítását. A humán-erő-fejlesztést rendszeres szakmai és módszertani továbbképzés, új diplomaszerezés és tanfolyam segíti.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek:

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák,
- tanórán kívüli felnőttek által szervezett iskolai foglalkozások (mint: napközi, kirándulások),
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diákönkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

a. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az osztályközösséget:

- a közösségi érdek
- a közös cél
- a közös értékrend
- és a tudat tartja össze.

Legfontosabb cél valódi osztályközösség formálása, amely képes a közös cél érdekében közös értékrend elfogadására, és az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni. Megvalósításához több év kitartó, türelmes munkájára van szükség. Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekedhetünk:

- a tanulás támogatása (kölsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerköls erősítésével),
- közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvés bemutatásával, bírálat, segítségével),
- a folyamatosság biztosítása, a már elért eredmények továbbfejlesztése a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása, megtartása, mely egységes nevelői eljárásaival és összehangolt követeléseivel az egyes osztályokat vezeti, és tevékenységüket koordinálni tudja,
- a különböző változatos munkaformákkal (pl.: differenciált csoportmunka, egyéni munka, csoportmunka, kooperatív csoportmunka, kísérlés, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősségérzés erősítése.

b. Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatokhoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet és a környezet iránti felelősségérzést,
- közösségépítő és kapcsolatépítést elősegítő tevékenységek szervezése.

c. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- olyan közös érdekeken alapuló közös, konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak;
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése;
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése;
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség is;
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése;
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységek szervezése;
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

d. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- jó kapcsolatok kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel és e tevékenységet segítő külső szakemberekkel;
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése;
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelm fejlesztése, a társak és foglalkozásvezetők elfogadása, az együttműködés elfogadása;
- a tevékenységformákat hassa át a kölsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés;
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön;

- olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során felfedezhetik önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést;
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére és hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hogy megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal példaként járjanak a diákok előtt.

2.5.4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök és a mentor feladatai

A **pedagógusok** feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Mentorok feladatai és hatásköre:

- Elősegíti a tanuló iskolai sikerességét, figyelemmel kíséri a fejlesztési folyamatot.
- Biztosítja, hogy az előrehaladásról a tanuló és a szülő rendszeresen tájékoztatást kapjon.
- Tanulói közösség építését segítő tevékenységek, kulturális és szabadidős tevékenységek koordinálása, a tanulók kísérése ezen szervezett programokra.
- A szülők bevonása, aktív részvételének ösztönzése a felsőfokú oktatási intézmények, OKJ-s képzések kiválasztásába.
- *Prevenációs tevékenység* – helyes életvezetési, magatartási szokások megbeszélése, kisebb célok kitűzése és végrehajtása.
- *Egyéni életúttervezés* – problémák esetén segítséget nyújt a tanulónak a reális életkép, pályakép megszerzéséhez. Közös munkával, beszélgetéssel feltárja a lehetőségeket és a cél eléréséhez szükséges lépéseket.
- *Jelzőrendszeri tevékenység* – intézményen belül összegyűjti mindazokat az információkat, melyek jelzik a tanulók életében történt változásokat és a szükséges lépéseket elindítja. Megkeresi az egyéni megsegítés lehetséges formáit.

2.6. A fejlesztés irányát meghatározó értékek és tartalmak

2.6.1. A műveltséggel, a munkával kapcsolatos értékek

- Önmagunk és környezetünk megismerésének igénye és az ezzel kapcsolatos motívumok kialakítása (tudásvágy, önfejlesztési igény, kötelességtudat, lelkiismeret, értékteremtés); (tanulmányi versenyek).
- Kritikus gondolkodás kialakítása az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében.
- Törekvés a szorgalmas és eredményes tanulásra, a rendszerességre és az esztétikus munkára (rajzpályázatok, kézműves délutánok).
- Törekvés az intellektuális és motoros képességek, a kreativitás fejlesztésére és az önálló tanulás képességeinek kialakítására (osztályfőnöki munkaterv).
- A különböző történelmi korok műveltségi anyagának megismerése és adaptálása a XXI. században.

2.6.2. A biológiai lét értékei

- Az élet tisztelete és védelme.
- A természeti környezet megóvása, az élő és élettelen környezet megismerése, a természet szépsége iránti fogékonyság, illetve az erre vonatkozó magatartás formálása.
- Az egészséges és kulturált életmód iránti igény kialakítása.
- A sportban rejlő erő lehetőségének felhasználása a szervezet ellenálló képességének növelésére.
- Az önellátó képességek (tisztálkodás, testápolás, öltözködés, stb.) fejlesztése.
- A kirándulás, a rendszeres, kitartó munka, a szabadban való mozgás az egészséges életmódra nevelés része.
- Az egészségvédő magatartás kialakítása (pl.: balesetek megelőzésének módjai, egészségre káros szokások megismerése).
- Tanulóink fizikai állapotának fejlesztésével kapcsolatos feladatait az iskolaorvos, valamint a testnevelők munkaterv alapján végzik.
- Az intézmény működésének folytonosságát az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Dél-dunántúli Regionális Intézete rendszeres ellenőrzése biztosítja.

2.6.3. A hazával, nemzettel kapcsolatos értékek

- A szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése (iskolai kirándulás, hon- és népismeret).
- Az egészséges nemzeti önbecsülés, és hazaszeretet kialakítása.
- Más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk tiszteletben tartása (külföldi tanulmányutak, „jeles napok”).
- Törekvés az európai kulturális örökség megismerésére, befogadására.
- Hazánk és az Európai Unió kapcsolatának megismerése (versenyek, pályázatok, rendezvények).

2.6.4. A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek

- A család tisztelete, a szülők és a nagyszülők megbecsülése.
- A tartalmas emberi kapcsolatok iránti igény kialakítása.
- A szociális értékrend kialakítására vonatkozó igény megteremtése.
- Szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés) tanítása, fejlesztése.
- A felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás elsajátítása.
- A másik ember autonómiájának tisztelete, a kapcsolatokban a megbízhatóság, igazságosság, szolidaritás igényének kialakítása.
- Kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban, udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása.
- A mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása.
- A különleges bánásmódot igénylők életminőségét segítő magatartásformák kialakítása.

2.6.5. A környezettel és a természettel kapcsolatos értékek

- A környezettudatos magatartás alapjainak kialakítása.
- A természet és a környezet sokszínűségének megismertetésével a velük kapcsolatos értékek védelmére, megőrzésére nevelés.
- Az egyes tantárgyak tartalmában rejlő környezetvédelmi kérdéseken keresztül a környezettel való harmonikus együttélés lehetőségének megmutatása.
- A tanórákon kívüli tevékenységek közül a környezethez illeszkedő tanulásszervezési módok rendszeres alkalmazása (erdei iskola stb.).

2.6.6. Katasztrófavédelem

A katasztrófavédelmi program célja:

- tanulóink biztonságának védelme, a helyes veszélyhelyzeti magatartásformák kialakításával és elsajátításával;
- a kríziskommunikációs ismeretek elsajátítása, katasztrófa esetén az élet védelme.

Feladatok:

Tanítványainkkal megismertetjük

- a katasztrófák típusait és sajátosságait,
- a katasztrófavédelem rendszerét és a hozzá kapcsolódó környezetvédelmi teendőket,
- a gyakorlati tudnivalókat veszélyhelyzetekben.

2.7. A tanítási és tanulási folyamatokkal kapcsolatos feladataink

A tanítási és tanulási folyamat fő színterei a színvonalas tanórák, s ehhez szervesen kapcsolódnak az intézményi szervezésű tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, fakultációk, szabadidős programok, stb.).

2.7.1. A teljes folyamatra kiterjedő alapeladatok

- A motiválás, a tudásvágy felkeltése és fenntartása.
- A tanulói aktivitás folyamatos fenntartása az együttműködés érdekében.
- A kölcsönös megértés és elfogadás légkörének megteremtése, szociális kompetenciák fejlesztése.
- Minden tanulónk számára biztosítani az alapképességek és alapkészségek elsajátítását, amelyek a társadalomba való beilleszkedést és további ismeretszerzés lehetőségét szolgálják.
- Megismertetni a „tanulni tanulást”, az önálló ismeretszerzés alapjainak elsajátítását.
- A kommunikációs képességek magas szintű elsajátítása az önálló ismeretszerzés megalapozására.
- A tantervi követelmények megismertetése a tanulókkal, az eredményes tanulás, a továbbhaladás érdekében.
- A cselekvés, tevékenykedtetés, tevőleges részvétel a tanulás különböző fázisaiban.
- A tantárgyak közötti koncentrációs lehetőségek kihasználásával az egységes világkép megalapozása (projekt, témahét).
- A gyakorlatban, újszerű helyzetben hasznosítható tudás megszerzése; mind több tartós, ill. állandósult tudáselem birtoklása és kritikai elemzése.
- A korszerű egyéni tanulási módszerek és technikák hatékony és intenzív megtanítása.
- A különböző tárgyakhoz kapcsolódó tanulási módszerek tanítása: differenciált oktatás, kooperatív tanulási technikák alkalmazása.
- A lehetőségekhez mérten a multimédiás eszközök alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában.
- IKT eszközök készség szintű alkalmazásának fejlesztése.
- Tiszteletet ébresztetni az emberi, tárgyi, művészeti és az erkölcsi értékek iránt.

- Segítséget nyújtani abban, hogy az általános és a középiskolai tanulmányok befejezése után mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek közül választani.

2.7.2. Az otthoni tanulási feladatok szabályozása

Az otthoni tanulást a tanulók önálló tevékenységén alapuló oktatási módszerként értelmezzük. Célunk, hogy a diákok otthoni munkájukkal arányos eredményt érjenek el – figyelembe véve egyéni adottságaikat is. Ezért önálló tanulási képességeiket a tanítási órákon és a napközis tanórákon is fejlesztjük. A rendszeres gyakoroltatás, rögzítés mellett az önálló ismeretszerzésre neveljük.

A jól tervezett tanulási feladatok szolgálják a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.

Tanórákon törekszünk arra, hogy az ismeretek elsajátítási folyamatában aktívan vegyenek részt. (Kiemelt figyelmet fordítunk a gondolkodási képességek, a lényeglátás, rendszerezés, gyors tájékozódás, kreativitás fejlesztésére.)

A célok elérése, a motiváltság fenntartása érdekében az alábbi kikötéseknek kell eleget tennünk:

- a házi feladatok pontos kijelölése;
- megfelelő, alapos előkészítés mind a szóbeli mind az írásbeli feladatok vonatkozásában;
- a feladatok nehézségi foka feleljen meg a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak, képességeiknek (ezért többször adunk differenciált házi feladatot);
- az otthoni tanulási feladat összhangban legyen a tananyag tartalmával, illetve a tevékenységrendszer szerves részét képezze;
- rendszeresen adunk házi feladatot;
- kapcsolódnia kell a tanórai munkához – rögzítő, előkészítő jelleggel;
- lehet a be nem fejezett ismeretsajátítási folyamat folytatása a gimnáziumi tagozaton;
- a házi feladatokat rendszeresen ellenőrizzük és értékeljük;
- törekszünk az egyénre szabott gyors, pontos (részletes) visszacsatolásra, javításra, megerősítésre (lehetőséget biztosítunk az önértékelésre);
- a tanulók egyéni adottságai, életkori sajátosságai mellett figyelembe vesszük az otthoni tanulási feltételek meglétét;
- a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak számbavétele alapján határozzuk meg, ill. jelöljük ki a közelebbi és távolabbi célokat, mert ez a tanulás eredményességének lélektani feltétele;
- tudatosítjuk, és következetesen betartatjuk a feladatok elkészítésének szabályait (közöljük a mulasztás konzekvenciáit, indokolt esetben lehetőséget adunk a pótlásra).

A napköziben megállapítjuk, kialakítjuk, állandósítjuk az ideális életritmust, a helyes tanulási szokásokat, körülményeket:

- elegendő pihenés, levegőzés biztosítása a tanulás megkezdése előtt; - a tanórákat mindig a kora délutáni órákban szervezzük,
- a megfelelő légkört, a tárgyi feltételeket biztosítjuk (terem, eszköz, könyvtár, számítógép),
- előkészítés,
- tervekészítés; a tudatos, tervszerű munkavégzés képességének kialakítása
- a megértésen alapuló bevésés, többszöri ismétlés, a tanultak reprodukálásának, alkalmazó rögzítésének biztosítása,
- a tanulók adottságaihoz, képességeihez igazodó tanulási módszerek megtanítása, alkalmazása,
- az ellenőrzés rendszeressége mennyiségi és minőségi vonatkozásban.

Tanulóink ezen tanulási technikák, módszerek alkalmazásával képessé válnak az otthoni önálló tanulásra.

2.7.3. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.7.3.1. Tehetséggondozás

A tehetség a gyermek- és serdülőkorban olyan pszichológiai és testi előfeltételeket jelent, amelyek a szó tágabb értelmében kiváló tanulást és teljesítményt tesznek lehetővé, míg felnőttkorban biztosítják a magas szintű eredményességet valamilyen társadalmilag hasznos területen. Célunk, hogy minél kevesebb gyerek potenciális tehetsége maradjon fejlesztés nélkül. Így már a beiskolázás során elkezdődik a „feltérképezés”. A szülők, óvodák és általános iskolák számára információkat adunk iskolánk profiljáról, programjainkról, pedagógusaink szemléletéről, segítve ezzel a szülők iskolaválasztását.

Szinterei: szülői értekezlet az óvodában, általános iskolában, nyílt napok, szülői fórumok, kiadványok, honlapunk, beiskolázási programok.

A tehetség sokféle (átlag feletti képességek, kreativitás, feladat-elkötelezettség), így minden tanító és tanár feladata a tehetségre irányuló hajlam felismerése és fejlesztése. Ebben a munkában nagy az osztályfőnök lehetősége és felelőssége, ugyanis a tehetségígéretetek közül néhánynak magatartási és alkalmazkodási problémája van. Számukra az egyensúly megteremtése az osztályfőnök feladata.

A tehetséggondozás lehetőségei, a fejlesztés szinterei:

- az 1-4. évfolyamon a köznevelési típusú sportosztályok (2-2 osztály);
- köznevelési sportosztályok a felső- és gimnáziumi tagozaton felmenő rendszerben évfolyamonként egy osztállyal, csoporttal;
- az 1-4. évfolyamon orientáció lehetősége (idegen nyelv, művészet);
- az 1-8. évfolyamon a Mikrokozmosz Művészeti Iskola (intézményünkben működő) kihelyezett tagozatán tánc- és mozgásművészet oktatása (néptánc, társastánc);
- a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés (csoportbontás, illetve magasabb óraszám biztosítása: idegen nyelv);
- a négy évfolyamos gimnáziumi képzés 9-10. évfolyamán magasabb óraszámú képzés digitális kultúrából, idegen nyelvből, valamint művészet orientáció; (csoportbontás: idegen nyelv, digitális kultúra, matematika);
- mindkét gimnáziumi tagozaton, a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő tanórák;
- a heterogén összetételű osztályokban differenciált oktatás;
- digitális pedagógia – IKT alapú pedagógiai módszertan alkalmazása;
- szakköri és sportköri foglalkozások az 1-12. évfolyamon;
- a tanulmányi versenyekre, művészeti bemutatókra való egyéni felkészítés;
- a különféle tanulmányi- és sportversenyeken, művészeti bemutatókon való szereplés,
- tudományos diákkörök munkájába való bekapcsolódás ösztönzése;
- pályázati és ösztöndíj lehetőségek propagálása, kihasználására való felhívás;
- mentorrendszer kialakítása (a tehetséges diákjaink számára lehetőséget biztosítunk az egyes tanszékeken dolgozó kutatókkal való kapcsolatfelvételle)
- pályaaorientáció;
- témahetek és iskolai rendezvények szervezése;
- a hallgatók bevonása a tehetséges tanulók foglalkoztatásába.

Minden gyermek esetében fontos feladatnak tartjuk a jól fejleszthető képességek, az egyéni tehetség feltérképezését, gondozását.

A tehetséggondozás módszerei, szervezeti formái a tanítási órákon:

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák
- képességcsoportos tanulás-szervezés
- tehetségfejlesztő foglalkozások kiscsoportban
- szakkörök
- versenyekre, vetélkedőkre, bemutatókra való felkészítés (tantárgyi, sport, kulturális, stb.)

- szabadidős foglalkozások (színház, múzeumlátogatások, stb.)
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elveinek céljai:

- az ismeretek elmélyítése,
- a tanulók kommunikációs készségeinek fejlesztése,
- a tanulók tudásának megalapozása.

2.7.3.2. Felzárkóztatás

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység.

A felzárkóztatás első lépése annak a felderítése, hogy hol és miben mutatkozik a lemaradás. Azokat az okokat szükséges feltárni, amelyek a tanulót hátrányos helyzetbe juttatták.

Lehetséges okok:

- Az egyéni adottságok kedvezőtlen kombinációja;
- Az érdeklődés hiánya az adott tárgy, vagy annak egy-egy területe iránt;
- Az önálló tanulás ismeretének hiánya, vagy annak tökéletlensége;
- A motiváltság hiánya;
- A sikeres továbbhaladáshoz szükséges előismeretek nem megfelelő szintje;
- Az értő olvasás hiánya, fejletlen beszédkultúra;
- A tanuló környezete, szubkultúrája;
- A hosszú ideig tartó betegség, ill. tartós távollét.

Teendőink:

- A hiányosságok felmérése.
- Egyénre szabott felzárkóztatás biztosítása valamennyi pedagógus, valamint a szülők bevonásával, fejlesztőpedagógus, logopédus segítségével.
- A korrekció megválasztásának szervezeti keretei (tanórán és azon kívül) a következők: képességfejlesztő, differenciált foglalkoztatás, kisebb-nagyobb csoportokban egyéni komplex személyiségformáló foglalkozások, kommunikációs tréningek, felzárkóztató előkészítő foglalkozások, a kulturális hátrányok kompenzálása: színház-, hangverseny-, könyvtár-, képtár- és múzeumlátogatással.
- Mozgáskultúra fejlesztését célzó foglalkozások szervezése.
- Drámapedagógiai foglalkozások biztosítása.
- A tanulási nehézségekkel küzdők megsegítésére egyéni fejlesztési eljárások kidolgozása (fejlesztő foglalkozások, korrepetálás, helyes tanulási módszer megválasztásában segítség, ekvivalens feladatok összeállítása a témazárók előtt).
- Digitális pedagógia – IKT alapú pedagógiai módszertan alkalmazása.

2.7.3.3. A beilleszkedési, a magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiánk

Azok a gyerekek tartoznak ebbe a körbe, akik nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétenek ellenük, illetve kivonják magukat hatásuk alól. Magatartásukkal zavarják a tanárt és társaikat. A problematikus vagy nehezen nevelhető gyermekek magatartása jelentősen eltér az adott életkorban megkívánható normáktól, az általánosan használt, hagyományos pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk eredményt elérni. Az iskolában negatívnak minősített viselkedési megnyilvánulások a gyerek családi és iskolai kapcsolatzavaraival, érzelmi életének sérüléseivel függnek össze.

Az iskolai élet, a tanulási folyamat kudarcai elindíthatják az inadaptálódási folyamatot. Ugyanis a tanulóknál a tanulási sikertelenségekkel szemben sajátos önvédekező technikák alakulnak ki. Épp ezért fontos az egész személyiség együttes fejlesztése. A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és -feloldó magatartás erősítése. A szabályok, normák elfogadása hozzátartozik a korrektív célú

fejlesztéshez. Önmaga elfogadása, elfogadtatása, a zavarok leküzdése, önismeret, önfegyelem, másság elfogadása, tolerancia stb.

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái:

- Együttműködési készség hiánya, nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni.
- Hiperkinetikus zavarok különféle változatai
- Magatartászavarok különböző változatai, amelyek megjelenhetnek az iskolában, a kortárscsoport vagy a pedagógusok ellen irányulva is. (disszocialitás, fizikai vagy verbális agresszió, durva bánásmódmód tárgyakkal, állatokkal, emberekkel, destrukció, hazudozás, lopás, iskolakerülés, szökések, gyakori és súlyos indulatkitörések, opponáló viselkedés)
- Emocionális zavarok különböző változatai (depresszió, szorongások, erősen megmutatkozó fóbiák, kényszerek, kisgyermekkorban kialakult kötődési zavarok utóhatásai)
- Egyéb viselkedési és emocionális rendellenességek, mint a különféle tic zavarok, táplálkozási zavarok, az esetenként önveszélyes sztereotip mozgászavarok, beszédzavarok, mint a dadogás, hadarás, figyelemhiány.

Személyi feltételek adottak:

- iskolapszichológus
- pszichopedagógus
- gyermek és ifjúságvédelmi felelős
- iskolai védőnő
- külsős kapcsolatok
- az iskola pedagógusainak felkészültsége (pl.: mentálhigiénés képzések)

Tárgyi feltételek adottak:

- helyiség a pszichológus munkájához
- játékok, terápiás eszközök

Eljárásaink:

- A pedagógusok jelzései alapján a jelzőrendszer működtetésével a szűrés, diagnosztizálás kezdeményezése, az okok feltárása, szakemberhez irányítás.
- Az iskola-pszichológus személyes kapcsolata az érintett tanulókkal, beszélgetés, esetleg terápia.
- Terápiás foglalkozás pszichopedagógus/iskolapszichológus vezetésével.
- Az osztályközösségek peremhelyzetű tanulóinak megismerése, az okok feltárása szociometriai vizsgálattal.
- Kooperatív technikák alkalmazása a tanulási helyzetekben, osztályközösségben.
- A szociális kompetenciák fejlesztése. Kötött és kötetlenebb osztályközösségi keretek adnak lehetőséget a nem kívánatos viselkedési formák azonosítására, az elvárt formák kondicionálására (küzdelem és játék, etika, etika tantárgy).
- Drámapedagógiai foglalkozások.
- Sport és kézműves szakkörök.
- Osztályfőnöki órák.
- Drogprevenciós foglalkozások.

2.7.3.4. Sajátos nevelési igényű és tanulási nehézséggel küzdő tanulóink ellátása

- Intézményünk az alapító okirat alapján sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását vállalja. Befogadott tanítványaink **mentálisan ép**, mozgássérült, érzékszervi sérüléssel élő (hallássérült, látássérült), beszéd fogyatékos, az egyéb pszichés fejlődés zavarával küzdő és az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek, akiknél sérüléseik a megismerő tevékenységek különböző területeit különböző mértékben érintik. Ellátásukra Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat és a vármegyei illetékességű pedagógiai szakszolgálatok szakértői bizottságának alapján kerül sor.
- Iskolánkban az integráció a valamely területen/képességben akadályozott, speciális nevelési-oktatási szükségletű gyermekeknek vagy fiataloknak a többségi tanulók közé való beilleszkedését jelenti. Esélyegyenlőséget kívánunk biztosítani azáltal, hogy nyitottá tesszük intézményünket, s így hozzásegítjük valamennyi tanulóinkat a társadalomba való beilleszkedéshez. Iskolánkban jelenleg teljes integráció valósul meg.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátására a járási szintű Pedagógiai Szakszolgálatok szakértői véleménye alapján kerül sor. Fejlesztőfoglalkozásokkal segítjük a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók beilleszkedését, felzárkózását, tanulási nehézségeik csökkenését. A tanulási nehézséggel diagnosztizált tanulók esetében a tanulási nehézség gyökerei nem elsősorban a gyermekben keresendők, hanem a gyermek és a tanulási környezet interakciójában.
- **Az EFOP-3.1.6-16-2017-00015 számú projekt keretében kidolgozásra került "Kézzelfogható segítség" című módszertani segédanyagot intézményünk a pedagógiai munka megvalósítása során alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanulók befogadó pedagógiai környezetének megteremtéséhez. A SM Duráczky EGYMI szakemberei által készített módszertani fejlesztés a pedagógiai program melléklete.**

A sikeres integrált nevelés – oktatás feltételei:

1. Objektív tényezők

- A különleges gondozáshoz szükséges környezeti, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.
2 db megfelelő bútorzattal, speciális fejlesztő eszközökkel, IKT eszközökkel felszerelt fejlesztő terem áll rendelkezésre, melyeket folyamatosan bővítünk.
- A sérülés specifikumokhoz igazodó, megfelelő képzettségű szakemberek alkalmazása teljes munkaidőben, meghatározott óraszámban vagy utazótanárként. Az intézmény saját alkalmazásában lévő, megfelelő végzettségű szakemberekkel látja el elsődlegesen sajátos nevelési igényű és tanulási nehézséggel küzdő tanulóit.
Gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, gyógytestnevelő segítik a fejlesztő munkát. Az iskola Fejlesztő munkacsoportot működtet a tanulók hatékony és szervezett ellátása érdekében.
- Az integrált tanulók figyelembe vétele az osztálylétszámok alakításánál a jogszabályoknak megfelelően történik.
- Szükség esetén az EGYMI logopédiai szolgáltatások igénybe vétele.
- Szükség esetén az EGYMI utazó gyógypedagógiai szolgáltatások igénybevétele a hallássérült, látássérült, mozgássérült és beszéd fogyatékos tanulóknál.
- EGYMI-vel, Szakszolgálattal és szakmai szervezetekkel való együttműködés.
- Az illetékes országos és megyei szakértői bizottságok szakértői véleményében megfogalmazott diagnózis és fejlesztési javaslat figyelembe vétele.

Szubjektív tényezők

- Az intézmény befogadó attitűdje, hatékony pedagógiai tevékenysége.
- A fogadó pedagógus attitűdje, módszerei, jártassága a differenciálás pedagógiájában.
- A fogadó pedagógus ismeretei az adott fogyatékosági típussal kapcsolatos integrációs teendőkről, kapcsolata a szülőkkel, gyógypedagógussal.
- A szülő megfelelő kapcsolattartása a befogadó pedagógussal, gyógypedagógussal.

Alapelveink:

- Minden gyermek egyedi utat jár be.
- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli eltéréseik minőségben és időben különbözőek.
- Fejlődésbeli sajátosságaik miatt egyes képességek módosulnak.
- Adottságaikhoz, korlátaikhoz határozzuk meg a pedagógiai szükségleteket.
- A sérült gyermekek befogadásával, pozitív változást érhetünk el személyiségükben, szocializációjukban. Emellett pozitív hatásokat élhet meg a befogadó közösség is, az elfogadás, tolerancia kialakulásával.
- A befogadó gyermekközösségnek ismereteket nyújtunk az életkoruknak megfelelő szinten a közösségükbe belépő sérült gyermekekről.
- Sajátos nevelési igényű tanulóink tapasztalat útján tanulhatják meg a kortárs közösségben éleést, együttélést.
- Sajátos nevelési igényű tanulóinkat lehetőségeikhez mérten igyekszünk aktívan bevonni az iskolai programokba, közösségi életbe.

Céljaink:

- Az inkluzív nevelés mielőbbi megvalósítása.
- A szükségleteknek megfelelő személyi és tárgyi feltételek megtartása, folyamatos és egyre bővülő körű biztosítása.
- Az épület hozzáférhetőségének, belső akadálymentességének minél teljesebb körű megvalósítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek kapcsolatainak erősítése kortársaival egy természetes heterogenitású csoportban, iskolában.
- Gyógypedagógiai megsegítés integrált tanulóink számára felkészült szakembereinkkel, habilitációs, rehabilitációs és fejlesztőpedagógiai foglalkozások keretében.
- Fejlesztőpedagógiai megsegítés a tanulási nehézséggel küzdő tanulóinknak.
- A habilitációs, rehabilitációs foglalkozások célja, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a leghatékonyabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.
- Az iskolai beválás és a sikerélmény biztosítása a tanulás folyamatában.
- Az intézményen belüli szemléletváltozás, az integráló iskolához méltó intézményi és pedagógusi attitűd kialakítása.
- Módszertani kultúránk bővítése, kiterjesztése tanulóink minél sikeresebb ellátása érdekében.
- Az integráció természetes eszköze legyen a későbbi szociális beilleszkedésnek.

Feladataink:

- A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol a gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére.
- A gyermekek közösségbe kerülése az új környezet, emberek megismerésével, elfogadásával valamint az alkalmazkodás elősegítésével történjen.
- A mielőbbi diagnosztizálás érdekében együttműködés a Szakszolgálattal a minél korábbi életkorban megkezdhető terápia érdekében.
- Az egyéni fejlesztésre helyezzük a hangsúlyt, tekintetbe véve minden egyes gyermek sajátos igényeit, képességeit.
- Tanulási képességek fejlesztése.
- Az integráció folyamatában az együttes tevékenykedtetés, a közös játék, a közös tanulás, a kölcsönös kommunikáció előtérbe helyezése.
- A speciális nevelési szükségletű gyermekek szociális képességeinek fejlesztése, társaikkal való együttes tanulásra való ösztönzésük.

- Intézményünk reagál a gyermekek sokrétűségére, alkalmazkodik a különböző tanulási stílusokhoz és ütemhez, biztosítja a nevelési feltételek és lehetőségek egyenlőségét és differenciálását.
- A sajátosságokhoz igazodó tanítási programok, pedagógiai felkészültség, szervezés és tárgyi, személyi feltételek megteremtése, biztosítása.
- Modern oktatási- és tanulásszervezési módszerek, technikák széleskörű alkalmazása.
- A szülővel és a kompetens szakemberekkel, szakmai szolgáltatókkal való szoros együttműködés.
- Az iskola gyógypedagógusai, fejlesztő munkacsoportja koordinálja, segíti a rehabilitációs foglalkozásokban részt vevő külsős szakemberek (utazó tanárok) munkáját.
- Szoros, napi szintű együttműködés az iskola többségi pedagógusai, gyógypedagógusai, fejlesztő pedagógusa, iskolapszichológusa között.
- Befogadó pedagógusaink rendelkeznek az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal. Figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak módosulásait. Fejlesztési tervet készítenek a gyógypedagógussal együttműködve, melyek alapján egyéni haladási ütemet, differenciált nevelést-oktatást biztosítanak. A szükségletekhez igazodó módszereket alkalmaznak.
- A gyermek adott fejlettségi szintjének megfelelő, erősségeire építő fejlesztő program kijelölése.
- A sajátos nevelési igényű tanuló sajátos igényeihez igazodó, a jogszabályoknak megfelelő felkészültségű szakember által tartott habilitációs, rehabilitációs órák megtartása.
- Tudatos tanulói önértékelés kifejlesztése; értékelés, minősítés szöveges formájának alkalmazása.
- Sajátos nevelési igényű tanulóinknál kiemelkedően fontos feladatunk a személyiségfejlesztés, a reális énkép és megfelelő önbizalom kialakítása, reális célok meghatározása, az érdeklődési kör alakítása, pályaorientáció.

A habilitáció, rehabilitáció tervszerű, tudatos fejlesztési folyamat, amely átfogja a nevelő-oktató munka minden évfolyamát. A fejlesztés többnyire kiscsoportos, vagy esetenként egyéni foglalkozásokon, egyéni fejlesztési tervek alapján történik. Az egyéni fejlesztési terv tervezése, elkészítése a Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálatok Megyei Szakértői Bizottsága, illetve a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye, és a járási szintű Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye, ill. fejlesztési javaslata alapján, valamint az osztályban tanító pedagógusok, és a gyógypedagógus megfigyeléseiből és kiegészítő pedagógiai vizsgálatainak összegzése alapján történik. A kiemelésknél figyelembe vesszük a tantárgyi, illetve tantárgyrészek értékelése alóli felmentéseket, illetve azt, hogy milyen jellegű zavar áll fenn az érintett tanulónál.

A habilitáció, rehabilitáció és a fejlesztés feladatainak ellátását az iskolában a fejlesztő munkacsoport végzi. A munkacsoport összefogja, és egységessé teszi azoknak az iskolában dolgozó szakembereknek a munkáját, akik ezen a speciális területen kompetensen látják el feladatukat.

Az egyes tanulókra kidolgozott egyéni fejlesztési tervek tartalmazzák:

- a gyermek jelen állapotát,
- a fejlesztés területeit és céljait,
- a fejlesztés szervezési módját, szintereit,
- a fejlesztésben felelős személyeket, illetve érintett szakembereket,
- a fejlesztési folyamat időbeli ütemezését.

2.7.3.4.1. Látássérüléssel és vaksággal élő gyermekek integrálása

Vakok ellátása

A vak általános iskoláskorú gyerekek felkészítése a közlekedésre, tájékozódásra, önkiszolgálásra, a tanulásra, a segédeszközök használatára és az integrálásra speciális iskolában történik, Budapesten a Vakok Intézetében. Iskolánk azon 9-12. évfolyamra járó vak gyerekek, fiatalok nevelését-oktatását tudja felvállalni, akik a középiskolai tananyag elsajátításához mentálisan ép funkciókkal és a szükséges képességekkel rendelkeznek, illetve a tanuláshoz szükséges speciális kultúrtechnikákat (pl.: Braille írás és olvasás) már elsajátították, és azokat képesek a megismerő funkciók szolgálatába állítva alkotó módon használni. Emellett elsajátították azon speciális segédeszközök (pl.: számítógép, vakok számára készült számítógépes programok, fehér bot, Braille könyvek, matematikai eszközök) megfelelő szintű használatát, amelyek a mindennapi tanulásban, iskolai életvitelben hatékonyan segítik őket. Felkészültek arra, hogy integrált oktatásban részt vegyenek.

Iskolánk tanárai kreatívan, az auditív és a taktilis érzékelésre alapozva igyekeznek segíteni vak tanítványaikat az ismeretsajátításban. Tanulmányaikat segíti a hangos könyvek és a számítógép használata. Az ismeretsajátításban hangsúlyosabb szerepet kap a hallás útján történő, a digitális technikákkal támogatott tanulás.

Gyengénlátók és aliglátók ellátása

Iskolánk azon gyengén- és aliglátó gyerekek, fiatalok oktatását-nevelését tudja felvállalni, akik a tananyag elsajátításához mentálisan ép funkciókkal és a szükséges képességekkel rendelkeznek, illetve a tanuláshoz szükséges speciális kultúrtechnikákat már elsajátították. Felkészültek arra, hogy integrált oktatásban részt vegyenek.

Speciális nevelési szükségletek:

Vizuális differenciáló képesség: A látáshoz kapcsolódó iskolai tevékenységekben problémák jelentkezhetnek. Speciális módszerekkel, többirányú szemléltetéssel, több idő adásával a problémák csökkenthetők. Olvasásnál analízáló-szintetizáló módszer a megfelelő.

Látás-mozgás koordináció: Az általános iskolai tananyag módosítására és speciális módszerek alkalmazására lehet szükség. Testnevelésnél a térbeli tájékozódás, mozgás közbeni akadályészlelés, gyors irány- és mozgásváltoztatás, távolságok és mélység megítélése okozhat gondot és kíván speciális fejlesztést. Fontos még a tartási hibák megelőzése, korrekciója és a szem védelmének biztosítása.

Grafomotoros képességek: Fő nehézségek az írás, geometria, rajz, technika tárgyak tanulása, eszközeinek használata során adódnak. Itt szükséges az egyéni segítségnyújtás, differenciált követelményrendszer, több gyakorlási lehetőség, egyéni fejlődési tempó figyelembevétele, írástanítás késleltetése.

Saját érzékelteken, tapasztalatokon nyugvó ismeretszerző tevékenység: Az érzékeltetés, szemléltetés, megfigyeltetés módszere sajátos, fokozott jelentőségű.

Személyiségvonások: Az ilyen típusú gyermeknél kialakulhatnak magatartási problémák az iskolai sikertelenség, alulteljesítés, alulértékelt énkép miatt.

Személyi feltételek

- Tiflopedagógus
- Gyógytestnevelő, amennyiben a mozgásállapot igényli
- Pszichopedagógus/pszichológus – ha szükséges

Tárgyi feltételek

- Számítógép + beszéd szintetizátor + szkennel + megfelelő program
- Abakusz, szöges tábla, elemes számológépek beszélő illetve pontírással kijelzővel
- Terepasztal, domború térkép, domború szemléltető táblák
- Csörgőlabda (labdajátékokhoz)
- Pontírással tankönyvek

- Hangos könyvek, hangkazetták
- Diktafon, kazettás magnó
- Rajzeszközök
- Hosszú fehér bot az önálló közlekedéshez, illetőleg vezető, személyi segítő

2.7.3.4.2. Mozgássérült gyermekek integrálása

A mozgáskorlátozott gyermekek nevelésének főbb területei:

- Mozgásnevelés (gyógytorna, adaptált testnevelés, sport, rekreáció, tárgy- és eszközhasználat)
- Megismerő tevékenység (észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, tanulási képességek fejlesztése, speciális tanulási feltételek, módszerek)
- Kommunikáció (motoros feltételek javítása, logopédiai módszerek a nonverbális kommunikáció akadályozottsága miatt)
- Szociabilitás (magatartás, viselkedés, szokások, közösségi élet, önálló és önrendelkező életre felkészítés)

A nevelés, oktatás főbb sajátosságai:

- A mozgáskorlátozottak nevelése, oktatása sajátos kiegészítésekkel, de megegyezik a többségi nevelés, oktatás tartalmával, céljaival.
- Egyedi felzárkóztatást, differenciált ellátást biztosít.
- Személy specifikus a tanulás szervezése. Szükség szerint egyéni fejlesztési terv alapján egyéni foglalkoztatást valósít meg, lehetővé teszi a logopédiai ellátást.
- Képességfejlesztéshez, oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- Egyéni adottságokhoz igazodó eszközrendszer, képességfejlesztő foglalkozások biztosítása.
- A mozgásnevelés fejlesztési eljárásai, terápiái ellátási szerződés keretén belül az iskolán kívüli szakemberrel kerül ellátásra. Iskolánkban lehetőség van szárazföldi és vizes gyógytestnevelés foglalkozásokon való részvételre.

Személyi feltételek:

- Szomatopedagógus tanár vagy konduktor
- Gyógypedagógiai/ pedagógiai asszisztens – ha szükséges
- Gyógytornász
- Logopédus (esetleges beszédhibák, beszédzavarok javítására)
- Pszichopedagógus, pszichológus – ha szükséges

Tárgyi feltételek:

- Épület megközelítése.
- Épületen belüli akadálymentesítés.
- A tanterem berendezése igazodjon a nagyobb helyigényhez.
- Egyéni igényeknek megfelelő szék és tanulóasztal. (Állítható magasságú és dönthető asztallap, esetleg peremmel, lábtámasz, forgatható ülés, befogó- és rögzítő szerkezetek)
- Speciális íróeszközök, füzetek, gépi írás lehetősége.

2.7.3.4.3. Hallássérült gyermekek integrálása

A hallássérülés csökkent hallási képességet, esetleg a hallás teljes hiányát jelenti. A károsodás foka attól függ, hogy milyen hangerőt hall meg valaki és milyen hangmagasságon. A hallásvesztesség mértéke szerint beszélünk nagyothallókról és siketekről. A hallássérülés legtipikusabb következményei a beszédértés és a beszédhasználat, vagyis a verbális képességek terén mutatkoznak meg.

Iskolánk azon hallássérült gyerekek, fiatalok oktatását-nevelését tudja felvállalni, akik a tanuláshoz szükséges speciális kultúrtechnikákat már elsajátították. Azaz elsajátították a szájról olvasást, a megfelelő beszédkészséget, és azt képesek a megismerő funkciók szolgálatába állítva használni. Emellett elsajátították azon speciális segédeszközök megfelelő szintű

használatát, amelyek a mindennapi tanulásban, iskolai életvitelben hatékonyan segítik őket. Felkészültek arra, hogy integrált oktatásban részt vegyenek. A hallássérült gyermekek szociális beilleszkedése egyrészt a gyermek személyiségétől, másrészt- és nagymértékben a befogadó környezettől, az osztálytársaktól és a pedagógusoktól függ.

Személyi feltételek:

- Szurdopedagógus
- Logopédus
- pszichopedagógus/pszichológus – ha szükséges

2.7.3.4.4. Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek integrált oktatása, nevelése

Ebbe a körbe tartoznak a diszlexia, diszgráfia, diszpraxia, diszotgráfia és diszkalkúlia, a kevert specifikus tanulási zavarokkal küzdő és az aktivitás zavarával és figyelemzavarral, hiperaktivitással és más viselkedésszabályozási zavarokkal, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődésével diagnosztizált tanulók. Az ő ellátásuk elsődlegesen az intézmény által alkalmazott gyógypedagógusok, iskolapszichológus ellátási körébe tartozik. A részképesség-zavarral küzdő tanulók esetében a tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése folyik elsődlegesen. A viselkedés fejlődésének zavarával küzdők esetében a viselkedés kondicionálására összpontosító foglalkozások alkalmazására kerül sor.

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladatunk:

- a tanulmányokban a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás segítése a jogszabályok adta lehetőségeken belül,
- pozitív énkép és önértékelés kialakulásának segítése,
- a tanulás iránti motiváció felkeltése, megtartása változatos pedagógiai módszerekkel,
- a tanuló segítése az esetleges kudarchelyzetek kezelésében,
- rendezett kortárskapcsolatok kialakításának segítése, önállóságra nevelés,
- a tanuló fejlesztését, tantárgyi megsegítését normál értelmi képességeire és a meglévő, jó szintű részképességeire alapozva tesszük meg,
- a differenciáló pedagógia sokrétű alkalmazása és az egyes tanulók igényeihez igazodó megfelelő terápiás-, segítő módszerek megtalálása és alkalmazása.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Személyi feltételek:

- gyógypedagógus - pszichopedagógia vagy tanulásban akadályozott vagy logopédia szakon
- iskolapszichológus

Tárgyi feltételek:

- írást, olvasást, számolást megalapozó képességeket fejlesztő eszközök
- írás, olvasás, számolás képességének fejlődését segítő fejlesztő eszközök

A fejlesztő foglalkozások típusai:

Komplex fejlesztő terápia:

Sindelar- terápia

Diszlexia prevenció és reedukáció

Diszgráfia prevenció és reedukáció

Diszkalkúlia prevenció és reedukáció

Beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése

2.7.3.4.5. A beszédfigyatékos tanulók integrált ellátása

A beszédfigyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

A pedagógiai rehabilitáció tevékenységformái:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia,
- kommunikációs tréningek,
- drámaterápiás foglalkozások.

2.7.3.4.6. Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek integrációja

Iskolánkban az autizmus spektrum zavar körébe tartozó diagnózisok közül az Asperger szindrómával diagnosztizált tanulókat tudjuk fogadni és ellátni.

A megfelelő szintű integráció megvalósulásához alapvetően szükséges:

- a speciális eszközök, módszerek és a megfelelő környezet kialakítása,
- szoros együttműködés a családdal és a szakemberekkel,
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése.

A legfőbb szempont számunkra, hogy a befogadott gyermek/tanuló legyen elégedett iskolai életével, érezze jól magát a befogadó közösségben, alakítson ki számára megfelelő kiegyensúlyozott kapcsolatokat.

Nevelési-oktatási folyamatainkban számolunk a tanuló szociális és kommunikációs deficitjeivel, alternatív eszközöket, módszereket alkalmazunk egyéni szükséglet szerint (számítógép használata, írásbeli beszámolás szóbeli felelet helyett).

Az intézményünk által felvállalt különböző kategóriájú sajátos nevelési igényű tanulók és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása, nevelése-oktatása a mindenkori hatályos jogszabályok szerint történik.

2.7.3.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Felvilágosítás a szociális juttatásokról, a segélyezés lehetőségeiről, a támogatások méltányos elbírálása.

Egész évre kikölcsönözhető tankönyvbázis kialakítása a könyvtárban – tankönyvtámogatás.

A könyvtár fejlesztése olyan mértékben, hogy a kötelező irodalom minden rászoruló gyermek részére egy időben rendelkezésre álljon.

Törekvés arra, hogy a gyermek napközis, ill. tanulószobai ellátásban részesüljön.

Pályaorientációs tevékenység megszervezése a pályaválasztási felelős irányításával.

Javaslat az iskolai alapítvány (Gyermekeink Jövőjéért Alapítvány) felé anyagi támogatásért kiránduláshoz, táborozáshoz, erdei iskolában való részvételhez.

Pályázatok és ösztöndíjak széles körű kiaknázása.

Átmenet – átjárhatóság

A gyermekek életük során több alkalommal kerülnek új oktató környezetbe. Az egyik intézményből a másikba való átlépés sok tanulóban törést okoz, hiszen az oktatók-nevelők személye, a közösség, valamint az elvárások, a körülmények, esetleg a tankönyvek is változnak. A tantárgyak köre bővül, a követelmények megnövekednek. Ezt a nehézséget különféle pedagógiai eljárásokkal könnyíthetjük.

Feladataink:

- Lehetőséget biztosítunk a környező óvodák nagycsoportosainak egy-egy tanóra, foglalkozás megtekintésére.
- Nyílt napokon megismerkedhetnek a leendő első, ötödik és kilencedik osztályosok és szüleik az iskolában folyó munkával. Ezt segíti az iskoláról szóló kiadvány, a pályaválasztási kiállítás, az iskola PR munkája, és az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek szóló információkkal.
- Szervezett keretek között pályaorientációs tájékoztatást adunk a nyolcadik évfolyamosok, ill. az érettségizőink számára.
- Tanszéki oktatókat hívunk meg, hogy a tantárgyak értékeiről, érdekességeiről tájékoztassák az érdeklődőket.

- Rendszeressé tesszük a konzultációkat, a hospitálásokat a 4. és az 5. évfolyamon tanítók között, valamint a 8. és 9. évfolyamon tanítók között;
- Folyamatosan egyeztetjük a tananyagot, illetve a követelményrendszert;
- A felsőbb évfolyamba lépésnél a tanév (ill. félév) teljesítményét tekintjük mérvadónak.
- A gimnáziumi osztályok számára tájékoztató és előkészítő programokat szervezünk.
- A rendkívüli továbbhaladás lehetőségét a szülőnek (gondviselőnek) kell kérni, a nevelőtestület döntése esetén a tehetséges tanuló osztályozó vizsgán ad számít kiemelkedő tudásáról.

Átjárhatóság:

- A NAT és a kerettanterv a biztosíték arra, hogy az egyes iskolák fogadni tudják azokat a tanulókat, akik valamilyen ok miatt iskolát váltanak. A más iskolából történő átvételről az iskola igazgatója dönt. **Követelmény, hogy az iskolaváltást kérő tanuló tanulmányi átlaga nem lehet rosszabb az adott évfolyam tanulmányi átlagánál.**
- Szintfelmérő után a más iskolából, illetve külföldről érkező tanuló türelmi időt kap a felzárkózásra. Évismétlésről, osztályozó vizsgáról a nevelőtestület dönt a köznevelési törvény 57. § (1) szakasza alapján 51.§ (5) bekezdése figyelembevételével.
- Tanulóinknak lehetősége nyílik más iskolaszervezetbe való átlépésre, de törekszünk nyolcadik osztályosaink megtartására is.
- Iskolánk (szakmai alapidokumentuma szerint) nyitott minden tanköteles, **integráltan nevelhető** sajátos nevelési igényű tanuló befogadására, akiket hozzánk irányít az illetékes országos és megyei szakértői bizottság. Tájékoztatást adunk a lehetőségeinkről a szülőknek. Egyeztetjük elvárásainkat és elveinket. A beiratkozás, átvétel mindenkor a szülő kérésére történik. Év közben a már működő osztályok létszámát szem előtt tartva tudunk gyereket, tanulót fogadni.

2.7.4. Pályaválasztás, továbbtanulás

A pályaválasztás célja, hogy előkészítse a tanulókat – a tanuló képességeinek és munkaerőpiac igényeinek figyelembevételével - a pályaválasztásra.

Alapelvek:

- Tervszerűség (célok és eszközök meghatározása).
- Fokozatosság (a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele).
- Differenciálás és egyéni igények figyelembe vétele.
- Külső és belső tényezők összehangolása (képességek, munkaerőpiac).

A pályaaorientációhoz kapcsolódó fejlesztési követelmények:

A pályaaorientáció járuljon hozzá a tanulók pálya- és szakmaválasztási érettségének kialakításához, a személyiség és pálya megfelelésének felismeréséhez; valamint segítse a tanulókat döntésükben, hogy képesek legyenek vállalni az adott pálya követelményeit és elvárásait, továbbá segítse pályaválasztási döntésük felelősségének kialakítását.

2.8. A tanórán kívüli tevékenységek fő területei

2.8.1. Diákönkormányzat

A Diákönkormányzat a diákság önszerveződő csoportjaira épül. Munkáját három felnőtt – diákönkormányzatot támogató pedagógus – segíti. Foglalkozásaik, megbeszéléseik rendszeresek. Az iskolai diákönkormányzat tagjai az osztályok képviselői. Maguk közül választották meg felelőseiket, tisztségviselőiket.

Hatásköre mindazon kérdésekre kiterjed, amit a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata megfogalmaz (döntési, véleményezési, egyetértési jog gyakorlása).

Feladataik:

- A tanulók érdekeinek képviselete. (A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének is.)
- A közösségek szabadidős programjainak megszervezése (iskolagyűlés, vetélkedő, kirándulás, táborozás, színház- és mozi látogatás, farsang, iskolaújság szerkesztése, iskolarádió működtetése, iskolai honlap DÖK rovatának írása, gyermeknap, hulladékgyűjtés, kézműves foglalkozások, bálók, táncmulatságok szervezése, a hallgatói képzés segítése).

2.8.2. Napközi otthon

Iskolánkban a napközi otthon és a tanulószoba az 1-8. osztályos gyermekek/tanulók számára működik. A csoportok száma igazodik a szülők igényeihez.

A napközis munkaközösség éves munkaterv alapján dolgozik, amely igazodik az iskolai munkatervhez.

A következő nevelési területeken segíti az iskolai célok megvalósulását:

1. Önálló tanulás, információk befogadása, feldolgozása, alkalmazása:
 - a tanulók érdeklődésének felkeltése
 - a nyugodt tanulás környezeti feltételeinek biztosítása
 - a munkaeszközök megfelelő használatának elsajátíttatása
 - a tanulás tervezésének tanítása (sorrendiség, idő tervezése)
 - a helyes tanulási technikák elsajátíttatása
 - az igényes, kitartó munkavégzés szokássá alakítása
 - kérdések illetve vélemény kulturált megfogalmazására nevelés, kommunikációs kultúra alakítása

2. A tanulók önművelődési igényének fokozatos kialakítása az önálló ismeretszerzés lehetőségének biztosítása. A szabadidő tartalmas, önálló felhasználására nevelés:

A tanulók életkori sajátosságait, érdeklődési körét figyelembe véve igyekszünk minél változatosabb szabadidős programokat tervezni.

- különböző játékok megismertetése (konstrukciós-, szabály-, szerep-, sport-, csapat-, szituációs-, dramatikus-, önismereti, stb. játékok)
 - kézműves tevékenységek, manuális foglalkozások
 - vetélkedők (műveltségi, játékos, sport, környezetvédelmi, stb.)
 - kulturális programok
 - művészeti tevékenységek kipróbálása
 - népszokások megismertetése
 - mesék dramatizálása
 - versek tanulása, versmondás
 - vers ill. mese illusztrációk készítése
 - pályázati munkák készítése (rajz, kézműves)
 - jeles napok, világnapok – megemlékezés
 - klubnapközi (különböző tevékenységformákkal, évfolyam szinten)
 - ünnepek osztálykeretben (Mikulás, karácsony, farsang, Anyák napja)
 - szakkörök (foci, drámajáték, matematika, kézműves, origami)
 - iskolán kívüli programok (városi rendezvények, kiállítások stb.)
3. Társas kapcsolatok, csoportélet, közösségformálás irányítása:
- napirend szervezése
 - csoportszabályok kialakítása, betartatása
 - csoportszokások, hagyományok kialakítása
 - megbízatásokkal a csoport iránti felelősség kialakítása
 - csoportrendezvények kezdeményezése, szervezése, lebonyolítása
 - a kulturált kommunikáció tanítása, elvárása a csoportban
 - együttműködésre képes, egymásra figyelő, egymásnak segítséget nyújtó, a „másság” iránt toleranciát tanúsító közösség kialakítása
 - a közösséghez tartozás élményének biztosítása
4. Egészséges életmódra nevelés:
- alapvető higiénés szokások megismertetése, alkalmaztatása
 - általános testápolási és öltözködési szokások elsajátítása
 - a kulturált étkezés szokásainak, illemszabályainak megismertetése, alkalmaztatása
 - az egészséges táplálkozás alapvető elveinek megismertetése
 - mindennapos testmozgási lehetőség biztosítása, környezet tisztaságának, rendjének megőrzése
 - esztétikus környezet kialakítása
5. Környezeti nevelés:
- környezettudatos magatartás elősegítése
 - környezeti károk megelőzése
 - személyes környezeti élmények nyújtásával a természet, az élővilág szépségének, változatosságának felfedeztetése
 - a környezetvédelem fontosságának megismertetése
 - hagyományteremtő eseménynaptár
 - környezetvédő tevékenységek

2.8.3. Sportfoglalkozások

A jogszabályban előírtak a tanórai testnevelés és a délutáni sport- és napközis játékos foglalkozások együttes működésével valósul meg. Az 1-6. évfolyamon a tanulók a kerettantervi kötelező úszásoktatáson túl (2. évfolyam), ha a saját infrastruktúránk (tanmedencénk) rendelkezésre áll, akkor további úszásoktatásban részesülnek. 7-12. évfolyamon pedig tömegsport foglalkozás keretében biztosítjuk az úszás lehetőségét.

Alsó tagozaton évfolyamonként két osztály köznevelési típusú sportosztály (szárazföldi, illetve vizes sportok orientációval).

Feladataink:

- a tanulók felkészítése a korosztályos diákolimpiai versenyekre;
- a tehetséges tanulók sportegyesületbe irányítása;
- házbajnokságok szervezése (a tanulócsoporthoz igényéhez igazodva);
- a környező iskolákkal közös játékok, versenyek szervezése azzal a céllal, hogy a résztvevők száma jelentősen megnövekedjen.

2007 óta köznevelési típusú sportiskolaként részt veszünk Kaposvár Megyei Jogú Város, Somogy megye, a dél-dunántúli régió utánpótlás-nevelésében is. Tanulóink közül többen a korosztályos válogatott csapat (kosárlabda, labdarúgás, birkózás, stb.) tagjai.

A 2007-ben alakult Gyakorló Diáksport Egyesület jelentős szerepet vállal a feladatok végrehajtásában.

Az egyesület célja az iskola pedagógiai programjával összhangban a tanórán kívüli diáksport szervezése, a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium versenysport-utánpótlás nevelése; mindennapos testedzés és a szabadidősport lehetőségének biztosítása.

Az egyesület általános feladatai:

- a mindennapos testedzés iskolai feladatainak segítése, sportfoglalkozások, versenyek szervezése (az iskolával kötött együttműködési megállapodás szerint),
- együttműködés sportegyesületekkel, szakszövetségekkel az utánpótlás nevelésben (az iskolával kötött együttműködési megállapodás szerint),
- sportkapcsolatok létrehozása, ápolása, fejlesztése;
- sportrendezvények szervezése.

Az egyesület a következő testmozgásokat biztosítja:

- játékos ügyességi vetélkedők, atlétika, kosár- röplabda, labdarúgás;
- más szervezetek által meghirdetett, az egészséges életmódot népszerűsítő tömegversenyek: utcai futóversenyek, túrák, tájékozódási versenyek, streetball bajnokság, stb.

2.8.4. Lázár Ervin Program (LEP)

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diákok számára tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosított a színházi, tánc- és cirkuszi előadásokon, komolyzenei hangversenyeken való részvétel, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyeinek látogatása a Lázár Ervin Program keretében. Ennek célja a diákok magyarságtudatának, nemzeti identitásának megerősítése, a kulturális szempontból jelentős értékek megismerése.

2.8.5. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP)

A köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diákok részére a Magyar Kormány az 1050/2024. (III. 7.) Korm. határozattal a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program keretében ingyenesen biztosítja a nemzeti, vagy történelmi emlékhelyek felkeresését. Iskolánk 7-11.

évfolyamos diákjai évente egyszer tanulmányi kiránduláson, élményalapú tananyagfeldolgozás segítségével ismerhetik meg a kijelölt emlékhelyeket, ezzel erősítve nemzeti identitásukat.

2.8.6. Szakkörök, tanfolyamok, fakultatív lehetőségek

A szakkörök az egyes tantárgyakhoz kapcsolódnak, a tanulók érdeklődésére épülnek, általuk kezdeményezettek, a tanár ill. a foglalkozást vezető személy koordinálásával valósulnak meg.

Feladatok:

- A képességfejlesztés, a tehetség kibontakoztatása.
- A tanult ismeretek elmélyítése és gyakorlati alkalmazása.
- A pályaorientáció segítése.
- Lehetőség szerint a tudományos kutatómunka kritériumainak megismertetése.

Az igények felmérését követően biztosítjuk:

- Az iskola leendő tanulói és szülei számára (1., 5., 9. évfolyam) a betekintést az iskola életébe (követelmények, hagyományok, stb.)
- A fakultációt, mely – hasonlóan a szakkörökhöz – felkészít a tanulmányi versenyekre és a továbbtanulás terén háttérrel biztosít a sikeres felsőoktatási felvételi eljáráshoz.

2.8.5. Közösségi szolgálat

A köznevelési törvény értelmében „a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása”.

Az iskolai közösségi szolgálat egy szervezett keretek között végzett tevékenység, amely a helyi közösség érdekeit szolgálja, miközben biztosítja a résztvevők személyes fejlődését és tanulását is. Ilyen tevékenység lehet például a szomszédos óvoda rozsdás kerítésének lefestése, udvari játékaiknak rendbehozatala, segítségnyújtás rászorulóknak, műsor, beszélgetés egy idősek otthonában vagy gyermekotthonban, kórházi játszótér szervezése beteg gyerekek számára, az iskola környezetének gondozása, karácsonyi ajándékgyűjtő akció, ruha és élelmiszergyűjtés, korrepetálás stb.

A közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni. A tanulóinknak tanítási időn kívül összesen 50 órában kell anyagi érdektől független, szervezett keretek között folytatott, egyéni vagy csoportos, a közösség javát szolgáló tevékenységet végezni, a 9–11. évfolyamon lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva. A közösségi szolgálati tevékenységet az iskola szervezi meg. Együttműködési megállapodást köt a fogadó szervezetekkel, vezeti a tanulókkal együtt a szükséges dokumentációt, felkészíti a diákokat és segít az elvégzett munka feldolgozásában, értékelésében.

Bejáró és kollégista tanulóinkat arra biztatjuk, hogy a lakhelyükön próbáljanak közösségi munkát végezni. Bízunk benne, hogy azok a diákok, akiket megérint majd a közösségi szolgálat szellemisége, a segítség öröme, akik kedvüket lelik ezekben, a tevékenységekben, ők felnőttként is szívesen részt vesznek ilyen tevékenységekben önkéntesként, és majd szülőként gyermekeiket is erre ösztönzik.

Az iskolai közösségi szolgálat fejleszti a tanulók következő kompetenciáit:

- kritikus gondolkodás,
- érzelmi intelligencia,
- önbizalom,
- felelősségvállalás,
- állampolgári kompetencia,
- felelős döntéshozatal,
- hiteles vezetői készségek,

- szociális érzékenység, társadalmi felelősségvállalás,
- kommunikációs készség,
- együttműködés,
- empátia,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás.

Az iskolai közösségi szolgálati program különös értéke, hogy tanórán kívüli tevékenységgel, informális és nem formális eszközök felhasználásával erősíti a tanulók szociális érzékenységét. A pedagógiai célokon túl, lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett számára. Érezhesse a tanuló, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javítja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők, vagy dolgozók életminőségét, a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élőknek, tevékenykedőknek, továbbá jelentsen segítséget a fogadó intézmények munkavállalói számára is. Fontos értéke a programnak, hogy a tanulók mindegyikének lehetőséget teremt a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megtalálására. Mindezekon felül a személyes emberi kapcsolatok új színnel gazdagíthatják a tanulók életét.

Az eredményesség érdekében törekedni kell arra, hogy a tanulónak minél több tevékenység közül legyen lehetősége kiválasztani azokat a feladatokat, amelyek a saját személyiségéhez legközelebb állnak. A közösségi szolgálat alapja az önkéntesség, ezért maximálisan figyelembe kell venni a tanulók saját elképzeléseit, és a lehetőségekhez mérten biztosítani kell, hogy a saját maguk által kezdeményezett iskolai közösségi szolgálati programokban vehessenek részt. A programmal összefüggő pedagógiai törekvések akkor érik el a céljukat, ha a tanulók olyan területen tevékenykedhetnek, amelyre nyitottak, motiváltak, és azt az iskola jóváhagyásával végezhetik.

2.9. Iskolánk kapcsolatai

Iskolánk gazdag és sokszínű kapcsolatrendszert épített ki az évek során.

2.9.1. Külső kapcsolataink

- A fenntartóval (Kaposvári Tankerületi Központ),
- Somogy Megyei Kormányhivatallal,
- Oktatási Hivatallal, Kaposvári POK-kal,
- Óvodákkal, általános és középiskolákkal, kollégiumokkal (városi, városkörnyéki és megyei),
- Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel,
- Országos Ifjúságsegítő Hálózat kaposvári kontaktpontjával,
- Somogy Vármegyei Duráczky EGYMI és Kollégiummal,
- Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Együd Árpád Kulturális Központtal,
- MATE Kaposvári Campus-ával.
- PTE karaival és gyakorlóiskolaival,
- Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziummal.
- Az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával
Gyermekeink jövőjéért alapítvány
- Az alábbi társadalmi egyesületekkel:
Gyakorló Iskolák Országos Szövetsége
Gimnáziumok Országos Szövetsége
Francia Intézet Budapest

Goethe Intézet Budapest
Magyar-Román Baráti Társaság
Német Nemzetiségi Önkormányzat
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Magyar Olvasástársaság

- Mikrokozmosz Alapfokú Művészeti Iskola (néptánc, társastánc)
- Zselic Alapfokú Művészeti Iskola (népzenei tanszak)
- Sportegyesületekkel: pl. Kaposvári Rákóczi Bene Ferenc Labdarúgó Akadémia, KASI, Favorit AC, Kaposvári Kosárlabda Klub, Kaposvári Kosárlabdázók Köre Sportegyesület, Kaposvári Vízilabda Klub
- Könyvtárellátó Nonprofit Kft
- Média, jegyirodák (színház, mozi, hangverseny)
- Rippl-Rónai Vármegyei Hatókörű Városi Múzeum
- Az alábbi helyi gyermek- illetve ifjúsági szervezettel:
Compass Egyesület
Logischool Iskola

Külföldi kapcsolatok:

- kapcsolattartás folytatása a Glinde-i Gesamtschuleval,
- a Saint Sébastien sur Loire- i (Franciaország) La Joliverie Gimnáziummal a 2010-ben megkezdett kapcsolat kiépítése, folytatása
- Than Fivérek Értelmiségi Kör, Óbecse, Szerbia

2.9.2. Belső kapcsolatok

A **szülőkkel** való együttműködés:

- A szülőkkel ismertetjük iskolánk házirendjét, segítve ezzel a családi és az iskolai elvárások összehangolását a családi és az iskolai szocializációs folyamatok érdekében;
- A rendszeres kapcsolattartás a nevelőkkel a Szülői Munkaközössége és az Iskolaszék szülői képviselője által történik.

Feladatok:

- ismertetjük a szülőkkel iskolánk nevelési és oktatási elképzeléseit és az adott tanévre érvényes feladatokat;
- tanulóink ellenőrzőjén és a digitális naplón keresztül tájékoztatást adunk a kapcsolattartás módjáról és időpontjáról;
- A pedagógusok segítséget nyújtanak a család nevelési problémáinak megoldásában. Indokolt esetben szakemberek bevonását kezdeményezzük.

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek (évente meghatározott alkalommal, osztályszintű beszélgetés);
- fogadóórák (alkalmi jellegű, évente kétszer, az iskola szervezésében, valamint szaktanárok által meghatározott heti egy óra a délelőtti órákban);
- KRÉTA-rendszer;
- nyílt napok;
- családlátogatás (igény szerint);
- egyéb (tanulmányi kirándulások, iskolai rendezvények, témahét, projekt bemutató, szakkör vezetése, versenyek);
- az iskola honlapja.

2.9.2.1. Szülők Munkaközössége

E közösségbe az osztályok választás útján két főt delegálnak, akik a három főből álló vezetőséget évente választják vagy újraválasztják, megerősítik pozícióját. Megbeszéléseiken az iskolavezetés tagjai is részt vehetnek.

Jogkörei:

- kezdeményezésére működik az Iskolaszék;
- dönt a saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról és tisztségviselőinek megválasztásáról;
- véleményt nyilvánít a tervezett iskolai programokról és az iskola Házi rendjéről;
- javaslatot tehet az iskolával kapcsolatos bármilyen oktatással, neveléssel összefüggő kérdéskörre.

2.9.2.2. Iskolaszék

Az iskola életével összefüggő bármely kérdésben tanácsadó, döntés-előkészítő és érdekegyeztető testület, önálló működési szabályzat szerint működik.

- Az Iskolaszék saját működési rendjét és munkaprogramját úgy alakítja ki, hogy azzal segítse az iskola oktató-nevelő munkáját.
- Részt vesz a tanulók jogainak érvényesítésével, kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben az intézmény által hozott döntések és intézkedések ellen benyújtott kérelmek elbírálásában.
- Tagjai: szülők (3 fő), nevelők (3 fő), diákok (3 fő, általános iskolás és gimnazista), egy fő az Iskolaszék elnöke.

2.9.2.3. Intézményi Tanács

Az Intézményi Tanács a helyi közösségek érdekeinek képviselője a szülők, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat képviselőiből alakult egyeztető fórum, mely a nevelési-oktatási intézmény működését érintő valamennyi lényeges kérdésben véleménynyilvánítási joggal rendelkezik a jogszabályban meghatározottak szerint.

Az iskola Intézményi Tanácsával való kapcsolattartásáért az igazgató a felelős.

Az Intézményi Tanácsot az ügyrendjében megnevezett tisztségviselője, illetve tagja képviseli az iskolával való kapcsolattartás során.

Az igazgató félévenként egy alkalommal beszámol az Intézményi Tanácsnak az iskola működéséről.

Az Intézményi Tanács elnöke számára az igazgató a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőn belül elküldi a nevelőtestület félévi és a tanévi pedagógiai munkájának hatékonyságáról szóló elemzését elvégző nevelőtestületi értekezletről készített jegyzőkönyvet.

Az Intézményi Tanács képviselőjét meg kell hívni a szülői választmány és a diákönkormányzat vezetősége, valamint az iskolaszék vezetője részére tartandó tájékoztató értekezletre, melyet az iskola igazgatója és helyettesei évente három alkalommal (tanév elején, félév végén és a tanév szorgalmi időszakának végén) hívnak össze. Az értekezleten az igazgató véleményezteteti az éves iskolai munkatervet, a tanév helyi rendjéről szóló nevelőtestületi javaslatot, szól a tanév kiemelt feladatairól, valamint a tanulmányi munka értékeléséről, a munkatervben rögzített feladatok teljesítéséről.

Szükséges esetben az Intézményi Tanács képviselője az iskolavezetőség, valamint a nevelőtestület értekezleteire is meghívható.

Az Intézményi Tanács és az iskola vezetősége közötti kapcsolattartás egyéb szabályait az éves iskolai munkaterv és az intézményi tanács ügyrendje, valamint éves munkaprogramja határozza meg.

2.9.2.4 A szülői ház és az iskola együttműködése, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör szerint rendeztük:

Sajátosan szülői szerepek az együttműködésben:

- a Házi rend megismerése és betartatása,

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítás,
- együttműködő magatartás,
- érdeklődő-segítő hozzáállás.

Közös pedagógusi-szülői szerepek az együttműködésben:

- a nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzése
- érdeklődő-segítő hozzáállás
- szülők és gyerekek munkáiból közös kiállítások
- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével
- iskolaszéki tevékenység

Sajátosan pedagógusi szerepek az együttműködésben:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló új viselkedési formákkal, szokásokkal is megismerkedhet – a tanulói igények, érdeklődési körök figyelembevételével
- előre tervezett szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák
- eredményeink publikálása
- ha a tanuló érdeke úgy kívánja, javaslat a Pedagógiai Szakszolgálat igénybevételére:
 - logopédus
 - nevelési tanácsadó
 - pszichológus
 - pályaválasztási tanácsadás
 - tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenysége
- szülők nevelési kultúrájának növelése érdekében fórumok (meghívott előadókkal is)
- továbbtanulás, pályaválasztás segítése, irányítása
- családlátogatások
- közös kirándulások
- osztály-család közös hétvége túrázással egybekötve
- szülői munkahelyeken látogatás
- családi játékos vetélkedők (pl. DÖK - gyereknap)

2.9.2.5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az intézmény növendékeinek közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek, egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

2.10. Hagyományőrzés és hagyományteremtés

Iskolánkban feladatunknak tartjuk a hagyományok megteremtését és ápolását.

Hagyományaink:

- Az induló 1. évfolyamnak, a gimnáziumi tagozaton az 5. a és a 9. b, a szakgimnáziumi tagozaton a 9.c osztályoknak évkezdő, ismerkedési programokat, tábort szervezünk a tanév kezdete előtti napokban. Cél: az új osztálytársak, osztályfőnökök megismerése, közös élményszerzés, az iskola eddigi hagyományainak megismertetése.

- Az évnyitón külön programként szerepel az 1. évfolyamosok, a gimnáziumi tagozaton az 5. a, a 9.b és a szakgimnáziumi 9.c osztályosok köszöntése, fogadása.
- Az iskola nevelőtestülete által kezdeményezett tantárgyi és sportversenyek megtartása.
- Részvétel városi, megyei, országos rendezvényeken
- Az osztályok önköltséges osztálykirándulásokon vehetnek részt a tanítási idő alatt.
- Diákjaink számára közös hangverseny-látogatásokat szervezünk negyedik évfolyamtól.
- Az összetartozást, az iskolai rendezvényeken való ünnepélyes megjelenést az iskola jellegét mutató egyedi emblémával kívánjuk kifejezni.
- Minden évben - amennyiben a feltételek megfelelőek - megrendezzük a szülők-nevelők találkozását (Családi Nap, Retro party).
- A végzős középiskolásoknak szalagavató ünnepséget, végzős diákjainknak ballagást rendezünk.
- Az általános iskolai tagozat 8. és a gimnáziumi tagozat 12. osztályának zárásaként emlékplakettet és nevelőtestületi dicséretet adunk annak a tanulónak, aki az általános iskolában, illetve a gimnáziumban végig kitűnő volt, ezeket ünnepélyes keretben (a tanévzáró, illetve a következő tanév tanévnyitó ünnepélyén) adjuk át.
- A leendő elsősöknek játszóházakat szervezünk (a jeles napokhoz kapcsolódva).
- Nyílt napok
- Iskolánk életéről az iskolai honlap számol be.
- Felkeltjük diákjaink érdeklődését a szellemi értékek tisztelete iránt színház-, hangverseny-, múzeum- és képtárlátogatással.
- Sporttábor szervezünk igény szerint.
- Lucázás, betlehemezés, Gergely-járás.
- Karácsony előtti ünnepvárás.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről.
- Október 23-i és gyereknapi akadályverseny az alsó tagozaton.
- Csokonai est, Csokonai és Dorottya napok, Csokonai Szakmai Konferencia, Csokonai Mentor Fórum.
- Költészet napja
- Mikulás Kupa
- Suli-Póló
- Szecskaavató
- Nyári napközis tábor
- Igény és lehetőség szerinti tanulmányutak szervezése idegen nyelv tanulása céljából.

2.11. A tanulói jogviszony feltételei

2.11.1. A tanulók beiratkozása (1., 5., 9. évfolyamokra)

- Az általános iskola 1. osztályába a mindenkori tankötelezettségi törvény alapján. A kijelölt körzethatáron belül lakók mellett szülői kérésre, ha van hely, körzethatáron kívüli tanulók is felvételt nyerhetnek.
- Négy évfolyamos gimnáziumunkba az általános iskola 7. évfolyamának év végi és 8. évfolyamának félévi tanulmányi eredményei, valamint az egységes központi felvételi vizsgán elért eredmény alapján vesszük fel a tanulókat. Nyolc évfolyamos gimnáziumi tagozatunkra az elért tanulmányi eredmények (harmadik év végi és a 4. félévi) és az egységes központi felvételi vizsga alapján vesszük fel a diákokat. Szakgimnáziumi képzésre az általános iskola 7. évfolyamának év végi és 8. évfolyamának félévi tanulmányi eredményei alapján vesszük fel a tanulókat.
- Az első és kilencedik osztályos tanulók, illetve szüleik a választható tantárgynak – idegen nyelv – felvételét a beiratkozáskor szülői nyilatkozat alapján írásban kérelmezik,

első és másodsorban rangsorolva. A felvételtől, a csoportba sorolásról értesítést kapnak (levél, honlap, szülői faliújság).

- Az osztályba és csoportba sorolás a beiratkozáskor a választható tantárgyak, képzési formák választása alapján jön létre.

2.11.2. A tanulói jogviszony megszűnése

1. Megszűnik a tanulói jogviszony:
 - ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
 - az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
 - a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni,
 - a gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább.
2. A tankötelezettség megszűnése után az iskola kérelem hiányában is megszüntetheti a tanulói jogviszonyt, ha a tanuló nem végezte el legalább a nyolcadik évfolyamot és az iskolában nem folyik felnőttoktatás, illetve ott a tanuló nem kívánja folytatni tanulmányait.
3. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével –, ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.
4. Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.
5. Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a köznevelési törvényben meghatározottak szerint nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, illetve a tanuló abban nem kíván részt venni.
6. Megszűnik a tanulói jogviszonya – a tanköteles kivételével – annak, aki igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább kétféle alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire. A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

2.11.3. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A más iskolából szülői kérés alapján történő átvételről az iskola igazgatója dönt. Ha van hely, akkor követelmény, hogy az iskolaváltást kérő tanuló tanulmányi átlaga nem lehet rosszabb az adott évfolyam tanulmányi átlagánál.

Az osztályba és csoportba sorolás fő szempontja a tanév közben történő felvételnél a tanuló előzetes nyelvtudása.

2.11.4. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi eljárás során a saját intézményünk 4. évfolyamára járó tanulóira is azon szabályok vonatkoznak, mint a más iskolákból érkezőkre.

A köznevelési típusú sportosztályba, csoportba (5. osztálytól) jelentkezők esetén elvárt az egyesületi szinten való sportolás (a Gyakorló Diáksport Egyesület is lehet).

A 9. évfolyamra történő beiskolázás során központi egységes írásbeli felvételi vizsgát a választott képzési területnek megfelelő szóbeli motivációs beszélgetés teszi teljessé.

Az emelt óraszámú idegen nyelvi képzés esetén a beszélgetés nyelve az adott idegen nyelv.

A motivációs beszélgetés bizottság előtt zajlik, és két részből áll:

Pár mondatos ráhangoló beszélgetés után, melynek célja a feszültség oldása, kérdéseket teszünk fel a tanulóknak a megadott témakörökből. 4-5 témakört is érintünk, így nem fordulhat elő, hogy valaki kedvezőtlen vagy túl könnyű témát húz.

A szóbeli vizsga témakörei a következők:

Family; About myself; Home; Daily routine; Housework; A weekend; Festivals;
Weather and clothing; Free time; School; Holiday; Meals; At the doctor's;
Travelling; Language learning; Plans for the future ; Kaposvár.

A művészeti képzési területet választóknak a motivációs beszélgetésen saját művészeti alkotásaik bemutatása történik.

Motivációs beszélgetés témái:

- Hozott munkák bemutatása, ezzel kapcsolatban saját képzőművészeti érdeklődési irány bemutatása.
- Szóbeli elbeszélgetés, ahol a jelöltek számot adhatnak az általános iskolában szerzett általános művészettörténeti műveltségükről és képzőművészeti tájékozottságukról.

Intézményünk 8. osztályos diákjainak továbbhaladása a gimnáziumi tagozat 9. évfolyamára – 20/2012 EMMI rendelet 8. § (2) alapján – továbblépés automatikus, amennyiben a tanuló az alábbi feltételeknek megfelel:

Legalább jó magatartású, valamennyi osztályzattal értékelt tantárgyainak átlaga meghaladja a 4,00 értéket, továbbá

- köznevelési típusú sportiskolai tagozat esetén testnevelés tantárgyból jeles osztályzat és sportegyesületi tagság
- emelt szintű angol nyelvi tagozat esetén angol nyelv tantárgyból jeles osztályzat,
- emelt szintű művészeti tagozat esetén vizuális kultúra tantárgyból jeles osztályzat.

2.12. Ellenőrzés, értékelés

A pedagógiai munka hagyományos eleme az ellenőrzés és az értékelés. Ennek során képet kapunk arról, hogy diákjaink mennyire felelnek meg az iskolai, ill. a tantervi követelményeknek, elvárásoknak.

Az ellenőrzés és az értékelés mindig a tanuló egész személyiségére irányul. A teljesítményeket, tevékenységeket – az egyéni különbségek figyelembevételével – folyamatosan, sokoldalúan ellenőrizzük és értékeljük. A tanulási-tanítási folyamatban tudnunk kell, kitől mit várhatunk el, és azt mikorra várhatjuk el.

Alapelveink:

Ellenőrzésünk és értékelésünk mindig

- legyen objektív, megbízható, széleskörű, változatos,
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak, a tantárgy jellegének,
- legyen személyre szóló, differenciált
- legyen a tanulók és szüleik számára is egyértelmű, áttekinthető.

Céljaink, feladataink:

Az ellenőrzés célja, hogy tájékoztasson bennünket arról, hol tartunk pedagógiai céljaink megvalósításának folyamatában, feladata, hogy összegyűjtse és elemezze azokat az információkat, melyek segítségével lehetővé válik diákjaink további hatékony fejlesztése.

Az ellenőrzés módjai:

1. Szóbeli (képességektől, életkortól függő)
2. Írásbeli (dolgozat, feladatlap, röpdolgozat)
3. Gyakorlati feladatok (munkadarabok, tanulói kísérletek)

Az értékelés célja, hogy az ellenőrzés során szerzett információkat rendszerezze, és ezekről a tanulóknak, valamint szüleiknek tájékoztatást adjon.

- segítse a növendékek további (folyamatos) fejlődését,
- képet adjon a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődéséről,
- motiválja a diákokat nagyobb teljesítményre és
- tájékoztassa a pedagógusokat az alkalmazott módszerek eredményességéről.
- feladata, hogy megerősítse növendékeinkben a jót, fejlessze a tanulók önismeretét, önértékelését,
- tárja fel a tanulás-tanítás során keletkezett hiányosságokat, ill. törekedjen azok megszüntetésére és
- legyen iránymutató a további fejlesztendő területek felé.

Az ellenőrzés és az értékelés vizsgálja a növendékek

- magatartását,
- szorgalmát (munkához, tanuláshoz való hozzáállását),
- teljesítményét és képességeit.

2.12.1. A magatartás, szorgalom értékelése

A magatartást és szorgalmat négy érdemjeggyel minősítjük.

Magatartás: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

Szorgalom: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A magatartás értékelésének szempontjai:

Példás az a tanuló, aki

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti, és társait is erre ösztönzi
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne
- a Házi rendet betartja, társait is erre ösztönzi
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész

Jó az a tanuló, aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás
- a Házi rendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni
- a Házi rendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt állandó figyelmeztetéssel tartja be
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és nem tisztelettudó
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít
- osztályfőnöki intőben vagy megrovásban részesült
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan
- igazolatlanul mulasztott órái vannak.

Rossz az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek
- a Házi rendet nem tartja be ismételt figyelmeztetések ellenére sem
- szándékosan rongál
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik
- igazgatói elmarasztalása van.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás az a tanuló, aki

- tanulmányi munkában: figyelembe véve a tanuló életkörülményeit, képességeinek szintjét, igényli tudása bővítését: céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját.
- munkavégzése pontos, megbízható.
- minden tárgyban elvégzi feladatát, tanórai munkában aktív.
- önálló a munkában, önellenőrzése rendes.
- kötelességtudata: magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik.

- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül is produkál.

Jó az a tanuló, aki

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. Az órákra lelkiismeretesen készül fel. Rendszeresen és megbízhatóan dolgozik.
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát. Tudja, hogy mihez kell segítséget kérnie.
- az érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el.

Változó az a tanuló, aki

- időszakonként dolgozik, munkája ingadozó, máskor figyelmetlen, pontatlan.
- önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- munkája változékony jellegű.
- szétszórtság jellemzi, felszerelése gyakran hiányzik.

Hanyag az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- nem hajlandó munkavégzésre, munkájában megbízhatatlan.
- nem törődik kötelességeivel.
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi.
- bármely tantárgyból félévkor, év végén elégtelen osztályzatot kapott.

2.12.2. A tanulók elismerésének, jutalmazásának elvei, formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez - az iskola dicséretben részesíti, jutalmazza.

A jutalmazás elvei

- Az egész tanévben kiemelkedő munkát végző tanuló tanulmányi dicséretét a bizonyítványba be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel és oklevéllel jutalmazhatók.
- Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (pl. tanulmányi versenyek győztese, kitűnő tanuló és kiemelkedő magatartású, szorgalmú stb.), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.
- Kitűnő tanuló: az a tanuló, aki 5-8., illetve 9-12. évfolyam minden tanévének végén kitűnő tanulmányi eredményt ér el, megkapja a „Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium kitűnő tanulója” címet, melyet plakettel és oklevéllel jutalmazunk a ballagási, illetve a tanévzáró ünnepélyen.
- Kiváló sportoló: az a tanuló, aki az intézményünk színeiben 5-8., illetve 9-12. évfolyam során országos 1-20. helyezést ér el, megkapja a „Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium kiváló sportolója” címet, melyet plakettel és oklevéllel jutalmazunk a ballagási, illetve a tanévzáró ünnepélyen.
- Kiváló művész: az a tanuló, aki az intézményünk színeiben 5-8., illetve 9-12. évfolyam során országos rendezvényeken, pályázatokon legalább bronz minősítést szerez, megkapja a „Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium kiváló művésze” címet, melyet plakettel és oklevéllel jutalmazunk a ballagási illetve a tanévzáró ünnepélyen.
- Jó tanuló, jó sportoló: az a tanuló, aki az adott tanítási évben jó tanulmányi eredményt ér el (legalább 4,00 tanulmányi átlag) és eredményesen szerepelt sportversenyeken

(MDSZ, Magyar Bajnokság, tornák, kupák), melyet könyvvel és oklevéllel jutalmazunk a tanévzáró ünnepélyen.

- A jutalmak odaítéléséről az osztályközösség, az osztályfőnök, a szaktanár javaslata alapján a nevelőtestület dönt az osztályozó értekezleten.

A tanulók sport-, művészeti vagy tanulmányi versenyeken való részvételéről, az ott elért eredményeikről a honlapon, faliújságon, iskolagyűlésen is értesül az iskola tanulóközössége és nevelőtestülete.

ELISMERÉSEK

Forma	Ki adhatja?	Miért?
szaktanári dicséret	az adott tárgyat tanító pedagógus	Ha a tanuló: - folyamatosan kiválóan teljesít (csak jeles osztályzatai vannak) - jól szerepel iskolai és iskolán kívüli vetélkedőkön, versenyeken, pályázatokon, stb. - gyűjtőmunkáért - a szertári anyag gyarapításáért
napközi nevelői dicséret	napközis nevelő	Ha a délutáni foglalkozásokon a tanuló szorgalma és magatartása példamutató, s mindez a tantárgyi eredményeiben is tükröződik.
osztályfőnöki dicséret	osztályfőnök	Adható a tanulónak: - az osztályért végzett közösségi munkáért (pl. bármilyen gyűjtőmunka, pályázat, értékgyarapítás), - iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken, ünnepségeken való szereplésért, - példamutató magatartásért, kiemelkedő tanulmányi munkáért.
DÖK dicséret, plakett	DÖK vezető	Adható a tanulónak: - az iskolai programok szervezésében és rendezésében nyújtott munkáért, - az iskola rendezvényein való szereplésért, közösségi munkáért.
igazgatói dicséret	igazgató	Adható a tanulónak: - az iskola falain belül vagy azon kívül elért kiemelkedő teljesítmények esetében, melyek kivétel nélkül az intézmény jó hírnevének erősítését szolgálják, - amennyiben az iskola pedagógusa javaslatára indoklással történik
nevelőtestületi dicséret	nevelőtestület	Adható a tanulónak: - példamutató magatartásért és szorgalomért, - minden tantárgyból kimagaslóan dicséretes (kiváló) tanulmányi eredményért Adható tanulócsoporthoz (osztálynak, csapatnak, alkalmi közösségnek, stb.), ha - azok az iskola falain belül vagy azon kívül kiemelkedő teljesítményt értek el, melyek kivétel nélkül az intézmény jó hírnevének gazdagítására szolgáltak

2.12.3. A tanulók felelősségre vonásának elvei és formái

Ha a tanuló a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségeit, illetve az iskola Házi rendjének rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, vagy az intézménynek szándékosan anyagi kárt okoz, fegyelmező intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben részesíthető.

Fegyelmező intézkedésnek akkor van helye, ha a tanuló magatartása zavaróan hat a környezetére, ha hátráltatja a tanulótársainak vagy a tanárnak a munkáját, ha megsérti az együttélés szabályait, ha az egyes tanítási órákat rendszertelenül látogatja, ha vállalt kötelezettségeit nem teljesíti.

Különösen súlyos megítélés alá esik:

- az **agresszió** (a másik tanuló megverése, bántalmazása, erőszakos megalázása),
- **önmaga és mások egészségét veszélyeztető magatartás** (alkohol fogyasztása, dohányzás, kábítószer birtoklása, továbbadása, árusítása vagy fogyasztása),
- az iskola alkalmazottaival szemben tanúsított **tiszteletlen magatartás**
- **okiratok** (pl.: ellenőrző, bizonyítvány, szülői igazolások, stb.) **hamisítása**
- az iskolán kívüli közösségi programokon, külföldi és belföldi utakon az osztály vagy a **csoport engedély nélküli elhagyása** (az eset súlyosságának figyelembevételével),
- az iskolában tanúsított **megbotránkoztató viselkedés**,
- **szándékos károkozás** másnak vagy az intézménynek.

„Ha tanuló a kötelezettségeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.” Köznevelési törvény 58.§ (3)-(14)

Ennek értelmében fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása.
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába
- eltiltás a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából

A felelősségre vonási eljárás módjára és formájára nézve a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet és a Köznevelési törvény rendelkezései irányadóak.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembevételével az iskola igazgatója határozza meg a **20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 61.§ és a Köznevelési törvény 59.§ alapján.**

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

ELMARASZTALÁSOK

Forma	Ki adhatja?	Miért?
szaktanári figyelmeztetés	az adott tárgyat tanító pedagógus	Ha a tanuló: - sorozatosan hiányos felszereléssel érkezik, - tartósan fegyelmezetlen magatartásával zavarja az óra menetét, - több alkalommal késve érkezik az órára - megtagadja a munkát.

napközis nevelői figyelmeztetés	napközis nevelő	- a tanórán, illetve a tanórán kívüli foglalkozásokon tanúsított zavaró és fegyelmezetlen magatartás miatt
osztályfőnöki figyelmeztetés	osztályfőnök	Ha a tanuló: - veszélyezteteti társa testi épségét, verekszik, - rongálja az iskola felszereléseit (padok, székek firkálása), - tiszteletlen a pedagógussal, - káromkodik, - sorozatosan elkésik az iskolából - igazolatlan óráért
osztályfőnöki intő, rovó	osztályfőnök	Ha a tanuló: - osztályfőnöki figyelmeztetése ellenére nem változtat viselkedésén, visszaeső módon elköveti ugyanazt a hibát, - más személy tulajdonát képező értéktárgyat vagy taneszközt eltulajdonítja.
igazgatói figyelmeztetés	igazgató	Ha a tanuló: - jelentős anyagi kárt okoz az iskola felszerelésének rongálásával, - rendszeresen igazolatlanul hiányzik, osztályfőnöke, szaktanára a büntetésnek erre a formájára javaslatot tesz
Igazgatói intő	igazgató	Ha a tanuló: - az igazgatói figyelmeztetés ellenére sem változtat viselkedésén, visszaeső módon elköveti ugyanazt a hibát. - osztályfőnöke, szaktanára a büntetésnek erre a formájára javaslatot tesz.
igazgatói megrovás	igazgató	Ha a tanuló: - iskolai kötelességeit vétkezen, súlyosan megszegi, viselkedésével veszélyezteteti társai és a közösség morális állapotát.
áthelyezés másik osztályba	nevelőtestület javaslatára az igazgató	Ha a tanuló: - az igazgatói megrovás ellenére sem hajlandó viselkedését megváltoztatni, továbbra is fennáll személyének a közösségre gyakorolt romboló hatása.
áthelyezés egy másik általános iskolába	nevelőtestület javaslatára az igazgató	Ha a tanuló áthelyezését - a nevelőtestület és/vagy az Iskolaszék kezdeményezi alapos és részletes indoklással alátámasztott érveléssel írásban, - fegyelmi eljárás végén jogerős fegyelmi határozattal.

2.12.4. A tanulmányi munka ellenőrzése és értékelése

Céljaink:

Az ellenőrzéssel és az értékeléssel célunk az, hogy fejlődjön tanulóink személyisége, alakuljon önértékelési, önálló tanulásra való képességük és igényük, meg tudjuk állapítani, hol tartanak a képességfejlődésben és az ismeretek elsajátításának folyamatában.

2.12.4.1. A tanulási folyamat ellenőrzése

Bemeneti mérés, folyamatellenőrzés, kimeneti mérés

Célok, feladatok:

a/ a bemeneti mérés

célja: a tanulmányaikat megkezdő első évfolyamosok iskolaérettségi, iskolakészültségi fokának megállapítása,
feladata: az alapvető kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) elsajátítását megalapozó pszichikus funkciók vizsgálata, a vizsgálat eredményeinek elemzése és az eredmények ismeretében a megfelelő programok kidolgozása.

b/ a folyamatellenőrzés

célja: éreztetni tanulóinkkal, hogy figyelemmel kísérjük fejlődésüket, segítjük őket munkavégzésük során.

A tanév közben íratandó mérések, dolgozatok számát a tanmenetekben határozzuk meg.

feladata: folyamatosan tudatosítani diákjainkban, hogy hol tartanak a képességfejlődésben, a tantervi követelmények elsajátításának folyamatában milyen hibákat vétettek, azok hogy javíthatók, és hiányosságaikat hogyan pótolhatják.

c/ a kimeneti mérés (belső, külső vizsgák)

d/ az országos mérések (6., 8., 10. évfolyamon)

IKT-val támogatott mérési-értékelési tevékenységek

A fenti ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok lehetőség szerint IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával valósulnak meg. Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a mérési-értékelési folyamatban
- aktívtábla alkalmazása.
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (Nemzeti Köznevelési Portál, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)

2.12.4.2. A tanulási folyamat értékelése

A tanulók teljesítményét az alsó tagozaton az első évfolyamon negyedévkor, félévkor, háromnegyedévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékeléssel, az alsó tagozat 3. és 4. évfolyamán, a felső és gimnáziumi tagozaton **félévkor** osztályzattal, **tanév végén** a 2-12. évfolyamon osztályzattal minősítjük.

Az év végi eredményeket a nevelőtestület áttekinti, és dönt a magasabb évfolyamba lépésről.

2.12.4.3. A tanulmányi munka értékelése

a/ Az értékelés formái.

verbális értékelés
írásbeli, szöveges értékelés
tanulói önértékelés, társak értékelése
érdemjegyek, osztályzatok

b/ Az értékelés fajtái:

diagnosztikus (helyzetfeltáró)
a tanulók képességeit vizsgálja, felméri előzetes tudásukat.
formatív: (formáló-segítő)
visszajelzést kapunk a tanulók teljesítményéről, kialakíthatók a megoldási módok
szummatív: (összegző)
egy tanítási egység, témakör végén minősíti, kategorizálja a tanulókat.

c/ Az értékelés eszközrendszere:

Szóbeli, szöveges értékelés (a tanári értékelés jellege segítő, tanácsadó, korrigáló, orientáló)

Írásbeli, szöveges értékelés

Alsó tagozat

Szöveges értékelést kapnak a tanulók az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor az alábbiak szerint:

Kiválóan teljesített

Jól teljesített

Megfelelően teljesített

Megfelelően teljesített, de felzárkóztatásra szorul részterületen.

A minősítéseket FÉLÉVKOR tantárgyanként, KRÉTA naplóból nyomtatva a teljesítményre leginkább jellemző szó mondatbankból történő kijelölésével jelöljük.

Az év végi értékelés elkészítésének eszköze: KRÉTA napló, mely mondatbankját iskolánk helyi tantervéhez igazítottuk.

Érdemjegyek, osztályzatok

Alsó és felső tagozat, 4 és 8 évfolyamos gimnázium

Tanév közben a tanulmányi munkát rendszeresen ötfokú skálán érdemjegyekkel értékeljük.

Az értékelés alapja elsősorban a tantervi követelmények elsajátítása, de figyelembe vesszük a gyermek önmagához mért fejlődését is.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei, osztályzatai a következők:

Jeles (5),

Jó (4),

Közepes (3),

Elégséges (2),

Elégtelen (1)

Az alábbi tantárgyakat osztályzat helyett „teljesítette/ nem teljesítette” minősítéssel értékeljük:

- alsó tagozaton a köznevelési típusú sportosztályokban: önismeret, küzdelem és játék, sportágválasztó foglalkozás,
- felső tagozaton a köznevelési típusú sportosztályban: tanulásmódszertan,
- négy évfolyamos gimnázium köznevelési típusú sportcsoportjaiban: tanulásmódszertan.

A szülő vagy a tanuló kérésére a szöveges értékelését a fenti tantárgyaknak osztályzatban a következő módon határozzuk meg: teljesítette – jeles; nem teljesítette – elégtelen.

A tanuló szóbeli és írásbeli munkájáért, házi feladatáért is kaphat osztályzatot.

Az irodalom és magyar nyelv külön tantárgy, külön osztályozzuk.

A témazáró dolgozat érdemjegye kétszeres, a próbaérettségi dolgozatok négyszeres súlyozásúak (két témazáró értékűek).

Az árnyalt értékelés megvalósítása érdekében: írásbeli röpdolgozat lehet 100% és 50%, a beszámoló 100% és 50%, gyakorlati feladat 100% és 20%, házi feladat 100% és 20%, a házi dolgozat 100% és 30%, a projekt munka 100% és 30% és az órai munka 100% és 20% értékű a tantárgyi átlag számításakor. Ezt a pedagógus a feladat adásakor köteles jelezni, hogy milyen súlyozású az elvégzendő feladat értéke.

A tovább haladáshoz szükséges minimum szint (elégséges osztályzat): az adott tantárgy érdemjegyeinek átlaga legalább 1,65.

A tanév során kiválóan teljesítő tanulók tantárgyi dicséretet kaphatnak.

A félévi és év végi osztályzatok:

0-1,64: elégtelen

1,65-2,49: elégséges

2,50-3,49: közepes

3,50-4,49: jó

4,50-5,00: jeles

A jegyek számát a heti óraszám alapján állapítjuk meg. A tantárgy záráshoz a tantárgy heti óraszámához plusz egy érdemjegy szükséges minimum (pl.: ha a tantárgy óraszámához heti 2 óra, akkor minimum 3 érdemjegy). A rosszul sikerült dolgozat javítására a szaktanárok lehetőséget adhatnak. A szülők rendszeresen értesítést kapnak gyermekük tanulmányi előmeneteléről, az érdemjegyekről év közben, az osztályzatokról félév és év végén. Az értesítés eszköze a tájékoztató füzet, a digitális napló és a bizonyítvány. Egy tanítási napon maximum két témazáró dolgozat írattható. Az írásbeli témazáró dolgozatok időpontját legalább egy héttel a dolgozatírás előtt közöljük a tanulókkal.

2.12.4.4. A tanulói teljesítménymérések formái

Tanulói portfólió

Órai felelés (szóbeli)- bejelentés nélkül,

Röpdolgozat (írásbeli felelés) – bejelentés nélkül,

Témazáró dolgozat (felmérő) – bejelentés után (az érdemjegyet piros színnel jelezzük)

Tanulói kiselőadás,

Gyűjtőmunka,

Házi dolgozat,

Házi feladat,

Résztétel iskolai projekteken, témahétben egyéni vállalás alapján

2.12.4.5. A beszámoltatás formái

a/ A szóbeli beszámoltatás (alkalmazkodik a tanuló életkorához és képességeihez)

lehet: kérdés – felelet vagy összefüggő felelet.

b/ Az írásbeli beszámoltatás lehet

Témazáró dolgozat (a témazáró segítségével megállapíthatjuk, mennyire sajátították el tanulóink a témakör követelményeit, ismeretanyagát.)

Röpdolgozat (a röpdolgozat segítségével azt vizsgáljuk, milyen mértékben sajátították el a diákok az előző óra tananyagát)

Felmérések (diagnosztikus, félévi, év végi)

Diagnosztikus mérés (tervezésünk alapjául szolgál, mivel a tanulók előzetes tudását méri, ezért nem értékeljük érdemjeggyel, csak akkor, ha a tanuló ezt kéri.)

Félévi és év végi felmérések (ez a forma alkalmas arra, hogy egy hosszabb tanulási időszak eredményeiről, hiányosságairól tájékoztasson bennünket.)

2.12.5. A tanulmányok alatti vizsgák

2.12.5.1. Osztályozó, különbözeti és javítóvizsgák

Az intézmény által szervezett alábbi tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgatárgyak részei és követelményei a helyi tantervben szerepelnek. A vizsgák megszervezése, lebonyolítása, és értékelése a hatályos jogszabályok szerint történik.

2.12.5.2. A gimnáziumi tagozat belső vizsgáinak szabályzata

Belső vizsgát a gimnáziumi tagozaton szervezünk.

A vizsgák célja:

- vizsgaszintenként, tantárgyanként a tanulók teljesítményének mérése
- vizsgarutin-szerzési lehetőség biztosítása a tanulóknak
- a vizsgatartalmak és formák megismerése.

A vizsgák időpontja:

A vizsgák időpontja minden tanévben a munkatervben kerül meghatározásra.

A vizsga alól mentesül:

- az a tanuló, aki a vizsgatantárgyak valamelyikéből AZ ADOTT TANÉVBEN bejutott legalább a megyei verseny 1-10. helyezettje közé, vizsgájának érdemjegye: jeles.
- az a tanuló is, aki a vizsgatárgyak valamelyikéből AZ ADOTT TANÉVBEN a regionális, illetve országos versenyek 1-15. helyezettje közé került, vizsgájának érdemjegye ekkor jeles.
- az a tanuló, aki az illetékes Szakértői Bizottság által kiadott szakértői vélemény alapján az adott tantárgy értékelése és minősítése alól mentesült.
- aki alapfokú vagy középfokú nyelvvizsgával rendelkezik – „A” része ötös szóbeli, „B” része ötös írásbeli osztályzatot jelent. Amennyiben mindkettővel rendelkezik a tanuló, az adott nyelvből ötös vizsgajegyet kap.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga a délelőtti első két tanóra idejében zajlik. Az írásbeli vizsgák napján a vizsga után órarend szerint folytatódik a tanítás a vizsgázó osztályokban, de ezeken a tanórákon számonkérés semmilyen formában sem lehet.

Az írásbeli vizsgák időtartama 6. és 8. évfolyamon 60 perc, a 10. évfolyamon 90-120 perc.

Szóbeli vizsga

A vizsgabizottság

- A vizsgabizottság elnökét az igazgató jelöli ki.
- A kérdező tanár a tantárgyat tanító szaktanár.

- A vizsgabizottság tagja az osztályfőnök vagy az igazgató által kijelölt tanár.
- A szóbeli vizsgán jelen lehet a szülő.

A vizsga értékelése:

A vizsgán numerikus értékelés történik (1-5-ig).

A vizsgán elért érdemjegy két témazáró jegy értékű.

6. osztály:

írásbeli vizsga – tantárgy: matematika – kötelező

Az 5-6. osztály témaköreiből összeállított feladatsor.

természettudomány - kötelező

Az 5-6. osztály anyagából összeállított feladatsor.

8. osztály

szóbeli vizsga – tantárgy: történelem – kötelező

Az 5-8. osztály anyagának témaköreit felölelő 16 tétel.

A tételek két részből állnak: „A” része egy történelmi korszaknak vagy kiemelt eseménysorának részletesebb és összefüggő kifejtése, „B” része fogalmak magyarázata.

írásbeli vizsga – tantárgy: matematika - kötelező

A 5-8. osztály anyagának témaköreiből összeállított feladatsor.

10. osztály

3 tantárgyból kell vizsgát tenni (2 kötelező és 1 választott tantárgyból).

Kötelező vizsgatárgyak:

Írásbeli vizsga – tantárgy: matematika

A 9-10. osztály tananyagának témaköreiből írásbeli

tantárgy: idegen nyelv

Az elsőként tanult idegen nyelv választása javasolt, de szaktanári javaslatra a kezdő idegen nyelvből is tehető vizsga.

Választható vizsgatárgyak: 1 tantárgy választása kötelező, a tanuló választ.

Szóbeli vizsga: földrajz, kémia, fizika, biológia, vizuális kultúra, idegen nyelv, testnevelés

Gyakorlati vizsga: digitális kultúra, testnevelés

Szakköznevelési képzés belső vizsgarendszere:

10. osztály: matematika a 9-10. osztály tananyagának témaköreiből írásbeli vizsga

11. osztály: idegen nyelv és pedagógia

Általános szabályok - valamennyi vizsgára érvényes:

A vizsgára kötelezett évfolyamokra járó tanulóknak a vizsgán való részvétel kötelező.

Akadályoztatása esetén a pótló vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.

(Egyéni munkarend szerint tanulót megfelelően indokolt kérelemre az iskola igazgatója felmenthet a vizsga alól.)

A tételeket, feladatsorokat a szaktanár állítja össze, a munkaközösség jóváhagyása után kerülhet kiadásra.

A tételecímeket, a témaköröket (idegen nyelv) a tanulók legalább egy hónappal a vizsga előtt megkapják.

A vizsgára való felkészüléshez a szaktanárok konzultációs lehetőséget biztosítanak.

A vizsgákon a megengedett és szükséges eszközökről a matematika tantárgy esetében (kézi számológép, vonalzó, körző) a tanuló gondoskodik.

1. A szóbeli vizsga – beleértve a tételhúzást is – reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 18 óráig tarthat.
2. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
3. A szóbeli vizsgán a tételt a tanuló húzza, a tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a 10. évfolyamos szintvizsgán a vizsgázó határozza meg (az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően).
4. A szóbeli vizsgán a felkészülési idő 30 perc. Az idegen nyelvi feleleteknél felkészülési idő nincs.
5. Egy-egy felelet időtartama legfeljebb 15 perc.
6. Ha a vizsgázó a szóbelin kihúzott tételt nem tudja, póttételt húzhat. Ekkor az érdemjegye közepesnél jobb nem lehet.
7. Sikertelen írásbeli vizsga esetén szóbeli vizsgát kell tennie a tanulónak (kivéve idegen nyelv). Az elérhető érdemjegy ekkor közepesnél jobb nem lehet.
8. A vizsgákról írásbeli feljegyzés készül.
9. A vizsgázó tanúsítványt kap a vizsgaeredményeiről. A vizsgát szülői értekezlettel zárjuk.

2.12.7. Érettségi vizsga

A gimnáziumi képzés 11-12. évfolyamos szakasza illetve a szakgimnáziumi képzés 12-13. évfolyamos szakasza érettségi vizsgával zárul.

E szakasz fő feladata: a különböző szintű érettségire és a továbbtanulásra való felkészítés, a pályaválasztás tudatossá tétele. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban alakuljon ki az önálló ismeretszerzés, a tudás önkéntes megszerzésének öröme, olyan tudatosan vállalt munka és megalapozott tudás iránti igény, hogy a felsőoktatásban, a továbbtanulásnál megállják a helyüket.

A 12. illetve a 13. évfolyamot sikeresen befejező tanulók a hatályos jogszabályok alapján érettségi vizsgát tehetnek.

Törvényi kötelezettségünk az e vizsgára való felkészítés közép- és emelt szinten a kötelező tantárgyakból, illetve legalább két nem kötelező tantárgyból. A nem kötelező tantárgyak közül vállaljuk a felkészítést közép- és emelt szinten fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra és testnevelés, középszinten vizuális kultúra, mozgókép-kultúra- és médiaismeret, ének-zene, szakmai tantárgyból (pedagógiai ismeretek).

A középszintű érettségi vizsga témakörei

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/vizu_kult_2024_e.pdf

Irodalom

Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők

Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők.

Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból

Művek a kortárs magyar irodalomból

Művek a világirodalomból

Színház és dráma

Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Magyar nyelv:

Kommunikáció
A magyar nyelv története
Ember és nyelvhasználat
A nyelvi rendszer
A szöveg
A retorika alapjai
Stílus és jelentés
Digitális kommunikáció

Történelem:

Az ókor
A középkor
A kora újkor
Az úkor
A világháborúk kora
A hidegháború kora
A jelenkor

Matematika:

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
Számelmélet, algebra
Függvények, az analízis elemei
Geometria, koordináta geometria, trigonometria
Valószínűség számítás, statisztika

Élő idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv és francia nyelv):

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Az iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Gazdaság

Fizika:

Mozgás és egyensúly
Energia, munka, hő
Víz, levegő, környezet
Elektromosság
Hullámok, kommunikáció, fény
Atomfizika, magfizika
A Világegyetem megismerése
Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Biológia:

Bevezetés a biológiába
Egyed alatti szerveződési szint
Az egyed szerveződési szintje
Az emberi szervezet

Az egyed feletti szerveződési szintek
Öröklődés, változékonyság, evolúció

Kémia:

Általános kémia
Szervetlen kémia
Szerves kémia
Kémiai számítások

Földrajz:

Tájékozódás a földrajzi térben
Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
A nemzetgazdaságtól a globális világ gazdaságig
Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
Európa földrajza
Európán kívüli kontinensek földrajza
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Digitális kultúra:

Szövegszerkesztés
Számítógépes grafika és képszerkesztés
Bemutatókészítés
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Publikálás a világhálón
Algoritmizálás, adatmodellezés
A programozás eszközei

Testnevelés:

Elméleti ismeretek

Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
A harmonikus testi fejlődés
A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
A motoros képességek szerepe a teljesítményben
Gimnasztikai ismeretek
Atlétika
Torna
Zenés-táncos mozgásformák
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok
Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

Gyakorlati ismeretek

Gimnasztika
Atlétika
Torna
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok

Vizuális kultúra:

Alkotás

Vizuális eszközök

Tevékenységszintek

Befogadás

Vizuális eszközök

Tevékenységterületek

Mozgóképkultúra és médiaismeret:

A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök

Mozgóképi kultúra és tömegkultúra

A magyar filmtörténet és a filmművészet

Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás

Tudatos médiahasználat

Médiaintézmények és médiaszabályozás

Ének-zene:

Reprodukálás

Éneklés

Műelemzés

Befogadás

Zenetörténet

Zenefelismerés

Zeneelmélet

Dallamírás

Zenei alkotótevékenység

Dallamalkotás

Szakmai tárgyak:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/szakmai_vizsgatargyak_2024ig

Pedagógiai ismeretek:

A nevelés elmélete

Nevelési gyakorlat

Gondozás és egészségnevelés

Kommunikáció és konfliktuskezelés

2.12.8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez használt módszerek

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik.

A Magyar Diáksport Szövetség közreműködésével kidolgozott Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszer protokollja szerint kell elvégezni a fittségi felméréseket az adott tanév második félévében.

2.13. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos eljárások

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik iskolánk pedagógiai tevékenységéhez, mely gyermekvédelmi tevékenység három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Feladataink megszervezésénél és végrehajtásánál a törvényes előírások függvényében cselekszünk.

Megelőzés:

A megelőzés gyermekvédelmi és egyben pedagógiai tevékenységet is jelent. Célja az, hogy megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsító hatásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják, vagy meggátolják, másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejlesztéséhez.

Az iskola pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi alapvető követelmények és tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem megelőző céljait:

- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása miatt.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket; biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakozását.
- Az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a szülőkkel, családokkal.
- Biztosítani és segíteni kell a tanulói szervezetek és a diákönkormányzat létrejöttét, működését.
- Biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogait, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanulók számára biztosítani kell, hogy nevelésük és oktatásuk biztonságos és egészséges környezetben folyjon, valamint iskolai tanulmányi rendjüket pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolás és étkezés lehetőségének biztosításával egyéni és életkori sajátosságaiknak megfelelően alakítsák.
- A tanulók személyiségi jogait tiszteletben kell tartani.
- A tanulók számára biztosítani kell, hogy családjuk anyagi helyzetétől függően kedvezményes étkeztetésben, tanszerellátásban részesüljenek.
- Az iskolának együtt kell működnie más gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokkal, szervezetekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését, megszüntetését.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység is.

Feltárás:

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekvédelemben érintett intézmények minél hatékonyabban tudják kezelni, megelőzve ezzel azok súlyosabbá válását. A gyermekvédelmi problémák súlyossága alapján megkülönböztetünk hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetű gyermekeket.

A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához nyilatkozatot ad a szülő. A nyilatkozattétel önkéntes. Amennyiben a szülő a nyilatkozatot leadta és a jogszabályi feltételeknek megfelel, a gyermek a jegyző által a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről vezetett listára kerül, amelyről hivatalos iratot küld a jegyző. Ezt kell benyújtani az óvodába, iskolában és a kollégiumban. Így szerez tudomást az intézmény vezetője a gyermek besorolásáról, s arról, hogy ő milyen kedvezményekre, támogatásokra jogosult.

A gyermekvédelmi törvény szerint a veszélyeztetettség „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”.

Kialakulásához vezető tényezők, okok:

- elhanyagoló nevelés, gondozás
- a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény) Következmény lehet a gyermeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, alkoholizálás, kábítószer használat.

A feltárással kapcsolatos alapvető feladatok azonban mindkettőnél azonosak:

- fel kell ismerni a tanulók problémáit (osztályfőnök jelzései segíthetnek)
- meg kell keresni a problémák okait
- segítséget kell kérni a felmerült problémák megoldására a gyermekvédelmi intézmények szakembereitől (jelzés feléjük).

Megszüntetés:

Feladataink közé tartozik az is, hogy részt vegyünk a tanuló fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Intézményünknek együtt kell működnie a gyermekjóléti szolgálattal, a polgármesteri hivattal, a gyermekorvossal, a családsegítő szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, a bírósággal, az ügyészséggel, valamint a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal.

Jelzési kötelezettségünknek eleget téve fontos, hogy figyelemmel kísérjük a tanulók további sorsát, valamint iskolánk falain belül is segítsük a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzet megszűnését. E feladatunknak nevelési-oktatási intézményként pedagógiai tevékenységünkkel tudunk eleget tenni. Pedagógiai munkánkban elsősorban az alábbi tevékenységi formák alkalmasak a gyermekvédelem céljainak megvalósítására:

- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- a beiskolázás körütekintő megszervezése
- az indulási hátrányok csökkentése
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- pályaválasztás segítése
- személyes, egyéni tanácsadás
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- egészségügyi szűrővizsgálatok

- napközis és tanulószobai foglalkozások
- a tanulók szabadidejének szervezése (szünidei programok).

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- minden osztályban teljes körű felmérés az osztályfőnökök, napközis nevelők segítségével a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek megismerésére (oktatás, feltárás);
- a speciális problémák (iskolai kudarcok, a tanulás/tanítás) és az érzelmi magatartásbeli alkalmazkodás (nevelés) nehézségeinek feltárása;
- probléma valószínű okainak felderítése, anamnézis felvétele;
- igazolatlan hiányzások, bántalmazás és más egyéb jelentős problémák azonnali jelzése a gyermekvédelmi intézmények felé;
- folyamatos kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálat, a Gyámügy, a Pedagógiai Szakszolgálatokkal, a Családsegítő Szolgálat, valamint a Polgármesteri Hivatal illetékes munkatársaival;
- rendszeres részvétel a város gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseinek szervezett műhelyeken, esetmegbeszéléseken;
- heti rendszerességgel gyermekvédelmi fogadóóra a szülők részére;
- a szülőket és a gyermekeket érintő törvények, fontos tudnivalók ismerete, alkalmazása, valamint – jól látható helyen, faliújságon való – kifüggesztése;
- a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek körülményeiben bekövetkező változások, eredmények folyamatos dokumentálása;
- igényelhető támogatások hirdetése (pl. autóbuzsbérlet, étkezési), azok méltányos elbírálása;
- folyamatos részvétel a nevelőtestületi megbeszéléseken (pl. osztályfőnöki munkaközösségi üléseken), az aktuális problémák megbeszélése;
- esetmegbeszélések az iskola pszichopedagógusával, fejlesztő pedagógusaival, iskolapszichológusával.

2.14. Gyakorlati képzés

Iskolánk megalapítása óta profiljából eredően közoktatási feladatrendszerének ellátása mellett a MATE Kaposvári Campusa hallgatóinak gyakorlati képzését is ellátta. A gyakorlati képzés megszervezésével biztosítjuk a MATE Kaposvári Campusa Pedagógiai Intézetében tanuló nappali és levelező tagozatos hallgatóinak (tanító szak, óvodapedagógus szak, gyógypedagógus szak az integráló nevelés-oktatás területén, műveltségterületi részképzések, pedagógus szakvizsga mentor szakirány) a megfelelő gyakorlatok elvégzését (hospitálások, csoportos és egyéni tanítások, zárótanítások). Részt veszünk oktatói és hallgatói felmérésekben, kutatásokban; külföldi vendégoktatókat és hallgatókat fogadunk, felkészítjük hallgatóinkat tanítási versenyekre, igény szerint azok szervezését, lebonyolítását vállaljuk. Megbízással tantárgy-pedagógiai és egyéb kurzusok oktatásában veszünk részt, valamint szigorlatokon, záróvizsgákon bizottsági tagokként működünk közre.

A hallgatók gyakorlati képzését a Pedagógiai Intézet Képzési dékánhelyettese irányításával a képzési intézményvezető-helyettes szervezi.

2019 óta a Pécsi Tudományegyetem partnerintézménye is vagyunk. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a PTE koordinálja az intézményünk képzési igazgatóhelyettesének közreműködésével.

A gyakorlatok során a szakvezető megismerteti a jelöltekkel az intézmény:

- szervezeti felépítését, jellegét, alapvető feladatait,
- hagyományait, szokásait, követelmény-rendszerét,
- dokumentumait (Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend),
- osztály- és napközis közösségeket,

- tanórán kívüli oktatás területeit, lehetőségeit,
- az oktatást kiegészítő egyéb tevékenységeket.

A hallgatónak gyakorlati képzése során tevékenyen részt kell vennie:

- az iskola Pedagógiai Programjában megfogalmazott alapelvek, célok, feladatok megvalósításában,
- a „gyakorlóiskola” által képviselt értékrend és szellemiség érvényesítésében,
- a helyi tantervek cél-, feladat-, követelményrendszerének realizálásában.

A hallgatók jogait és kötelességeit a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, iskolánk Szervezeti és Működési Szabályzata és Házirendje tartalmazza.

A gyakorlati képzés szervezeti formáit és tartalmát a szakonkénti képzési útmutató tartalmazza.

3. Általános iskolánk és gimnáziumunk helyi tanterve

3.1. A kerettanterv – NAT 2020

Intézményünk a helyi tantervet az alábbi kerettantervek átvételével készítette el:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára
- Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára
- Sportiskolai nevelés-oktatás kerettanterve

A nyolc évfolyamos gimnáziumi tagozatunk 5. és 9. évfolyam is megkezdjük felmenő rendszerben az új NAT bevezetését a 2020-2021. tanévben.

A tanulók heti és napi óraszám a NAT 2020 szerint:

Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	4	5
Max. heti óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	34	34	34	34
Max. napi óraszám	6	6	6	7	7	7	7	7	8	8	8	8

A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy a sportiskolákban, továbbá ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a táblázatban egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb két tanítási órával emelkedhet. Ezt intézményünk a négy évfolyamos gimnáziumi tagozatunk 9. és 10. évfolyamon használja fel (óraháló – 4. számú melléklet).

„Az **emelt szintű** (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában, illetve a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámokban valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelt **hangsúlyt** kell helyezni a **természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek** fejlesztésére. Az emelt szintű oktatás esetében 5. évfolyamtól a NAT-ban meghatározott órakeret legfeljebb heti két órával megnövelhető.”

3.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal – 4. számú melléklet

A kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozásokon elsősorban a tananyag elmélyítése, gyakorlása és megerősítése történik.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

3.3.1. A tankönyv tartalma

A tankönyv tartalma:

- tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot;
- elégítse ki a didaktikai követelményeket;
- alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

3.3.2. A tankönyv szolgálja eredményesen az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait

A pedagógusok továbbképzésében játszott szerepükből következően: legyen lehetőségünk arra, hogy bemutathassuk a figyelemre méltó pedagógiai irányzatokat, módszereket.

Legyen lehetőségünk arra, hogy használhassuk (és bemutathassuk) a saját pedagógusaink által készített tankönyveket, segédleteket.

A tankönyv (és egyéb segédlet) ára ne legyen magas.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az **általános iskolai képzésünk** elvi célkitűzése az, hogy a program elején felsorolt értékek közül minél többet juttasson el a tanulókhoz, az életkori sajátosságaiknak legmegfelelőbb formában. A gyakorlati cél: felkészíteni a gyerekeket a középfokú továbbtanulásra, kialakítani bennük azokat a készségeket, amelyekre alapozva képesek lesznek az egyéniségükhöz leginkább illő pálya választására.

A célokhoz kapcsolódó szerkezet

1–8. évfolyamon a kerettanterveknek megfelelő óraszámban és a rendelkezésre álló szabad órakeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képesség- és készségfejlesztés.

Idegen nyelv oktatása az 1. évfolyamtól, informatika oktatása a 4. évfolyamtól, csoportbontás idegen nyelvből és az 5. osztálytól kezdve technikából, informatikából. A nyolcadik osztályban az írásbeli felvételi vizsgára való felkészítés matematika, illetve magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

Kidolgozott program szerint működő, szervezett, majdnem valamennyi diákra kiterjedő napközi (1-6. évf.) és tanulószobai foglalkoztatás (7-8. évf.), amely a tanulási technikák tanítása mellett kreativitást fejlesztő tevékenységeket, a szabadidő hasznos és örömteli eltöltésére vonatkozó lehetőségeket kínál. (Múzeum-, mozi-, színházlátogatás, kiállítás-szervezés, zenetanulás, táncatanulás, drámajáték stb.)

3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évének feladata a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Fokozatosan vezetjük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával segítjük az iskolai fegyelem és figyelem, valamint a kötelességérzet kialakulását.

3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik és negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával erősítjük az iskolai fegyelem és figyelem, valamint a kötelességérzet kialakulását.

3.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása; a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban betöltött szerepre való felkészítés. A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával tovább erősítjük az önfegyelem, a figyelem és kötelességérzet kialakulását.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Fokozatosan alakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik és nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával készülünk az egész életen át tartó tanulásra. Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.4.5. A gimnáziumi képzés céljai

Olyan biztos alapokat adni a tanulóknak az első négy, illetve első két évfolyamon (nyolc évfolyamos gimnázium 5–8., négy évfolyamos gimnázium 9–10. osztály), amelyre bármilyen irányú későbbi tanulmányok épülhetnek (a biztos alapok mellett a tanulási technikák tanításával, a szorgalom és az akaraterő növelésével, a beszéd- és vitakészség fejlesztésével). Az első négy, illetve két évfolyamot a mértéktartó, de szigorú igényesség jellemzi, amely nem enged teret a tárgyak közötti szelektálásnak, lehetőséget és kellő tudásalapot ad a versenyzésre mindazoknak, akik szeretik a megmérettetést.

A nyolc évfolyamos gimnázium 9. és 10. osztályában az alapok megszilárdítása, elmélyítése, az ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása a cél, valamint annak segítése, hogy a diákok reális önismeret, valamint megfelelő mennyiségű és mélységű tudás alapján válasszanak pályát. A versenyzést kedvelők lehetőséget és felkészítést kapnak.

Az utolsó két évben (11–12. évfolyam) az érdeklődésüknek megfelelő tárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára készítünk, valamint a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított (szükség esetén személyre szabott) módszerekkel. Kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széleskörű alkalmazása.

2018-ban az intézmény bekapcsolódott az EFOP-3.2.14-17-2017-00002 számú *"Élményközpontú nyelvtanulás módszertani és tartalmi kidolgozása és megvalósítása középiskolás tanulók nyelvtudásának fejlesztésére a Pécsi Tudományegyetemen"* című projektbe. A Pécsi Tudományegyetemmel történő együttműködés alapja a 2018 májusában megkötött együttműködési megállapodás. A Projekt megvalósítási időszaka 2017. december 1. – 2020. december 30. (6. sz. melléklet)

3.4.5.1. Nyolc évfolyamos gimnázium

E képzési formával azt a célt kívánjuk elérni, hogy a fogékony, gondolkodni tudó, önálló alkotómunkára kész és képes gyerekeket sietség és tananyagszorítás nélkül, aktivitásukra építve, biztos, alkalmazható, széles körű tudáshoz juttassuk, megtanítsuk őket az ismeretszerzés örömére, kezükbe adjuk az önkifejezés, tudásalkalmazás eszközeit és módszereit. A rendelkezésre álló nyolcévnyi időtől azt várjuk, hogy lehetőséget teremtsen a diákoknak az iskolához, de a tanórán kívüli tevékenységekhez is kötődő sok és színes közösségi élmény megélésére.

3.4.5.2. Négy évfolyamos gimnázium

E képzési formában a 9. és 10. évfolyamon tanulóink emelt óraszámban tanulhatják az elsőként tanult idegen nyelvet vagy választhatják a művészeti orientációt, illetve sportolóként a köznevelési típusú sportiskolai képzést.

3.4.6. Köznevelési típusú sportosztályok/sportcsoportok

Köznevelési típusú sportiskolaként feladatunk a sportoló fiatalok iskolai és sportbeli kötelezettségeinek összehangolása.

Célunk, hogy a sportoló (élsportoló) diákok műveltségképe ugyanolyan gazdag és komplex legyen, mint a nem sportoló társaik műveltségképe. Ugyanakkor az iskolánk figyelembe veszi és alkalmazkodik a sportoló (élsportoló) diákok időbeli leterheltségéhez, segíti a fiatalokat a tudatos élsportolóvá válás folyamatában a megfelelő sportspecifikus tudáselemek közvetítése révén.

Az első négy évfolyamon az általános mozgáskultúra fejlesztése mellett megismertetjük a tanulóinkat az egyes sportágakkal (sportágválasztó programok), hiszen a gyerekek jelentős része még nem választott sportágat (néhány sportágtól eltekintve, mint a kosárlabda, labdarúgás, atlétika, úszás).

Ötödiktől nyolcadik osztályig, illetve a gimnáziumi osztályokban (felmenő rendszerben) különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolhatnak tanulóink. (A reggeli és a délelőtti edzésekhez órarendi szinten is igyekszünk igazodni.) A Gyakorló Diáksport Egyesületünk kosárlabda, atlétika, röplabda sportágakban sportági képzést végez a délutáni időkeretben szakedzőkkel (testnevelő tanáraink) szinte valamennyi korcsoportban. Tehetséges labdarúgóink képzése a Kaposvári Rákóczi Bene Ferenc Labdarúgó Akadémiával kötött együttműködési megállapodás keretében történik szintén elsősorban a délutáni időkeretben. A vízilabda sportági képzést (délutáni órakeretben) az 1-4. évfolyamon tudjuk biztosítani tanmedencéink mérete miatt, a tehetséges diákok további nevelése az ötödik osztálytól a Kaposvári Vízilabda Klubnál történik.

Folyamatos feladatunk az évközben érkező sportoló diákok beilleszkedésének megkönnyítése, illetve a sportban valamiért nem eléggé eredményesek lemorzsolódásának csökkentése.

A sport miatti hiányzások pótlása az egyéni felzárkóztató, felkészítő foglalkozások mellett az IKT eszközök használatával is megoldható, hiszen ily módon az edzőtáborok idején is van napi kapcsolat a diák és tanár között.

A tanulók között az egyéni fejlődésük és érdeklődésük tekintetében is vannak lényeges különbségek, ezért nemcsak a hiányzások miatt, hanem e létező különbség miatt is, a tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe helyezzük a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását.

3.5.1. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a **köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében** meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- felmenő rendszerben a 2013/2014-es tanévtől az alsó tagozaton, illetve az 5. és 9. évfolyamon törekedve a mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítására:
 - 1-4. évfolyamon a köznevelési típusú sportosztályok esetén – szárazföldi orientáció 4 szárazföldi és 1 úszás óra, vizes orientáció 3 szárazföldi és 2 úszás óra; nem sportos osztályoknál 4 szárazföldi (melyből egy órát a tanító tarthat) és 1 úszás óra.
 - 5-6. évfolyamon a köznevelési sportosztályokban 3 szárazföldi és 2 úszás óra; a nem sportos osztályokban 4 szárazföldi (korcsolyázás lehetősége) és 1 úszás óra.

- 7-8. évfolyamon a köznevelési sportosztályokban és a nem sportos osztályokban 5-5 szárazföldi óra. A sportos osztályokban ennek keretében korcsolyázás lehetősége.
- 9-12. évfolyamon minden osztálynál 5 szárazföldi óra.

3.5.2. Mindennapos testnevelés alóli felmentés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján 2024 szeptemberétől változik a mindennapos testnevelés alóli felmentés szabályozása. A Nkt. 27.§ (11) jogszabály meghatározása szerint továbbiakban kizárólag akkor menthető fel a diák heti két testnevelés óra alól, ha igazolt sportoló, van versenyengedélye és az edzéstárogatásokról rendelkezik igazolással. Továbbá a törvény indoklása alapján a versenyengedéllyel rendelkező tanulók akkor kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha „az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik”.

A mentességhez szülői kérelmet szükséges benyújtani.

3.6. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Egészségnevelési programunk része az elsősegélynyújtási alapismeretek oktatása.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele. A segítségnyújtási hajlandóság kialakítása a gyermekkorban megkezdett oktatással növelhető.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. A védőnő szakkör keretében külön is foglalkozik azokkal a tanulókkal, akik elsősegélynyújtási versenyeken vesznek részt. Iskolánk a Vöröskereszt bázisiskolája (baleseti szimulációs gyakorlatok, versenyek).

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- egészségtudatos magatartás kialakítása,
- felelősségteljes gondolkodásmód,
- érzékenység embertársaink iránt,
- holisztikus szemlélet,
- szociális képességek fejlesztése,
- az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek átadása

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) biológia órákon az egyes szervrendszereknél (pl. kültakaró - vérések, égések, légzés - légmell, keringés - újraélesztés, idegrendszer - epilepszia stb.) kerülnek elő a segélynyújtási lépések,
- b) minden tanév első testnevelés, fizika, kémia, biológia, technika órája balesetvédelmi oktatással kezdődik,
- c) osztályfőnöki órák keretében kiselőadások, kisfilmek és baleseti szimulációs gyakorlatok révén,
- d) szakkörökön (elsősegély-nyújtási, katasztrófavédelmi, csecsemőgondozási).

3.7. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei intézményünkben:

- osztályfőnöki órákon: vásárlási és fogyasztási szokásaink, a család gazdálkodása
- egyes tantárgyak tanórai foglalkozásain,
vizuális kultúra: a közvetlen és rögzített kommunikáció; a tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése, a reklámplakátok szerepe, a fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása
földrajz: a fogyasztói kultúra fejlődése; tudatos és kritikus fogyasztói magatartás; gyűjtőmunka a nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és településföldrajzi sajátosságairól; az életmód és a fogyasztási szokások alakulása
informatika: az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata; vásárlás a neten; az informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése
magyar nyelv és irodalom: a különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja
történelem: az ipar és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése
- tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

A fogyasztóvédelem módszertani elemei:

Az egyén és a társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit tartalmazzák:

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- adatgyűjtés, feldolgozás, információrögzítés együttműködéssel,
- problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- viták, szituációs játékok,
- érveléstechnikai gyakorlatok.

3.8. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolánkban tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Az iskolai nevelés-oktatásban a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetjük a hangsúlyt.

Feladataink:

- a helyes értékrend kialakítása, átadása;
- a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé,

- információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol, stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásiról, következményeiről,
- a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére alternatívák ismertetése, lehetőségek biztosítása,
- hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében,
- az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése,
- esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak,
- jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása,
- a joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

Módszereink:

- mentálhigiénia, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások, osztályfőnöki órák segítő szakemberek közreműködésével,
- szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság)
- személyiségfejlesztés,
- közösségfejlesztés,
- drámapedagógiai eszközök.

Oktatási színterei:

- osztályfőnöki órák, tanórák (küzdelem és játék, etika, sportetika)
- sportfoglalkozások,
- diákönkormányzati foglalkozások, iskolagyűlés
- nyitott bíróság c. program, előadások, szülői fórumok.

3.9. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanuló joga, hogy tanulmányai során a jelen pedagógiai programban és az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott keretek között megválassza azokat a tantárgyakat, amelyeket tanulni kíván, valamint ha erre lehetőség van, megválassza a tantárgyakat tanító pedagógust (házirend).

- Az első és kilencedik osztályos tanulók, illetve szüleik a választható tantárgynak – idegen nyelv – felvételét a beiratkozáskor szülői nyilatkozat alapján írásban kérelmezik, első és másodsorban rangsorolva. A felvételtől, a csoportba sorolásról névre szóló értesítést kapnak.
- A tanárválasztás a tanórán kívüli választható foglalkozások – szakkörök, sportfoglalkozások – esetén valósul meg.

3.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetése

Településünkön német, lengyel, horvát, örmény és roma nemzetiségek élnek. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében tesszük lehetővé. Ezek színterei: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, földrajz, német nyelvi tanórák, illetve nemzetiségi programok látogatása, projekthetek, vetélkedők.

3.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A 2.1., 2.5.2., 2.7.3.4. és 2.7.3.5. fejezetekben jelenik meg részletesen.

3.12. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az általános iskola 1-8. évfolyamáig a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele megfelel a **Nemzeti Köznevelési Törvény** vonatkozó bekezdéseiben foglaltaknak.

A nem a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnáziumban végzett nyolcadikos diák akkor kezdheti meg a tanulmányait a 9. évfolyamunkon (négyosztályos gimnázium kezdő évfolyamán), ha eleget tett a felvételi követelményeinknek.

Az a nyolcadikos diák, aki a Kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnáziumban fejezi be a nyolcadik évfolyamot, és az Iskolánkban szeretné folytatni tanulmányait, a külsős diákokhoz hasonló módon teheti ezt, azaz, eleget kell tennie a felvételi követelményeknek.

A nyolc évfolyamos gimnázium első évfolyamán az az általános iskolai diák kezdheti meg tanulmányait, aki megfelelt a felvételi követelményeknek.

A gimnázium 5-12., illetve 9-12. évfolyamáig a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele megfelel a Nemzeti Köznevelési Törvény vonatkozó bekezdéseiben foglaltaknak.

3.13. Elvi és módszertani változások a NAT2020 bevezetésével:

- hatékony aktív tanulás, önálló tanulás biztosítása
- tanulói kompetenciafejlesztés biztosítása
- egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás
- differenciált tanulásszervezési eljárások
- több multidiszciplináris óra megszervezése a témahetek keretében (a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg)
- teamtanítás alkalmazása a témahetek keretében (a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozások közös tanítás keretében valósulnak meg)
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása
- digitális munkaforma – különösen az egyéni munkarend szerint tanulók esetében
- kutatásalapú, felfedező tevékenység

3.14. A tantárgyak oktatásával kapcsolatos preferenciák:

- A 6. évfolyam végére a tanulóknak *idegen nyelvből* a KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szint elérése a cél.
- A középiskolás tanulóknak az általuk tanult első idegen nyelvből tanulmányaik végére el kell érniük minimum a középszintű nyelvi érettségi szintjét jelentő KER szerinti B1 szintet, a NAT a középfokú idegen nyelvi oktatás célját a B2 szint elérésében célozza meg.
- A 7-8., 9-10. évfolyamokon a természettudományok oktatása a *biológia, a kémia és a fizika, földrajz* tantárgyak keretében valósul meg.

- A gimnáziumban a 11. évfolyamon azoknak a tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámú vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy, a jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktató, a természettudományos műveltséget bővítő tantárgyat kell felvenniük, illetve a fenti elvek mentén oktató természettudomány integrált, fizika, kémia, biológia, földrajz moduljai közül az egyiket heti két óra időkeretben.
- A *hon- és népismeret* tantárgy az 6. évfolyamon kötelezően választandó.
- A *dráma és színház* tantárgy a 7. illetve a 11. évfolyamon kötelezően választandó önálló tantárgyként.
- A *mozgóképesség és médiaismeret* tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó önálló tantárgyként.
- A szabadon tervezhető órakeret terhére a 12. évfolyamon a *pénzügyi és vállalkozási ismeretek* tantárgy kötelezően választandó önálló tantárgyként.
- A köznevelési típusú osztályainkra, csoportjainkra vonatkozóan: a *sportegészségtan* 8. évfolyamon kötelező tantárgy, a 9-12. évfolyamon a 2+2+1 bontásban tanulják a *testnevelés gyakorlati és elméleti ismereteit*. A 9. évfolyamon tanítjuk a sportági ismeretek című tantárgyat.
- Szintetizáló tárgyként a *digitális kultúra* tantárgy tartalmazza az eddigi informatika tantárgy tananyagát, de azt jelentősen kiegészíti és bővíti a digitális információszerzés és kommunikáció témaköreivel.
- A *technika és tervezés* nevű tantárgy az 1-7. évfolyamon az eddigi technika ismeretkörének kiegészítését jelenti. Az 5-7. évfolyamon a B: Háztartásökonomia-életvitel technológiai modult választjuk.
- A tanórai foglalkozások a továbbiakban is változatlanul megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

3.15. Új alkalmazott módszerek és azok értékelése

A) Projektmunka és értékelése:

A projekt tevékenység kiírásakor ismertetni kell az értékelés szempontjait.
Célszerű: a hosszabb időt igénylő, összetett munkánál a munkanapló vezetése.

A projekt eredményének kvalitatív értékelése számtalan összetevőre irányulhat. Ezek a következőképp csoportosíthatók:

- Maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest.
- Azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a projekt tervezése során megfogalmaztuk.
- Értékelni kell a munkát a *tanulás* szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában mind szaktárgyi szempontból, mind pedig a metakognitív tudásrendszer gyarapodása szempontjából.
- Az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell tehát a munkát a *társas kapcsolatok* alakulása

szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni.

- Értékelni kell a munkát az *egyén* szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb. A tanár nagyon fontos feladata a projektszerű oktatás során, hogy figyelje tanítványait, melyik gyerek hogyan fejlődik a munka során, hiszen annak alapján tervezhető a következő feladat.
- A projekt kivitelezése során tanúsított kreativitás.
- Az önálló munkavégzés fejlődése, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek.
- Az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése.
- Feltétlenül kerüljön szóba, hogy milyen érzelmeket keltett bennük a tevékenység, hogyan érezték magukat a projekt ideje alatt.
- Értékelni kell a projekt megtervezését, a terv érvényesülését. A tervezési folyamatról utólag, a végrehajtás ismeretében megfogalmazható ítéleteket is érdemes kimondani.

A projekt értékelésénél is figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.

A szaktanár/tanító döntése, hogy érdemjeggyel vagy szóvegesen értékel.

Az érdemjeggyel történő értékelés szempontjait és súlyozását a feladat kiadása előtt ismertetni kell az érintettekkel.

B) Digitális munkaformában végzett tevékenység és értékelése

A digitális munkaformában a tevékenység kiírásakor ismertetni kell az értékelés szempontjait. Célszerű: a munkanapló vezetése.

A digitális munkaformában végzett tevékenység eredményének kvalitatív értékelése számtalan összetevőre irányulhat. Ezek a következőképp csoportosíthatók:

- Maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest.
- Azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a tevékenység során megfogalmaztuk.
- Értékelni kell a munkát a *tanulás* szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a megvalósulási folyamatában mind szaktárgyi szempontból, mind pedig a metakognitív tudásrendszer gyarapodása szempontjából.
- A csoportban is végezhető tevékenység során az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell tehát a munkát a *társas kapcsolatok* alakulása szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni.
- Értékelni kell a munkát az *egyén* szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb. A tanár nagyon fontos feladata a projektszerű oktatás során, hogy figyelje tanítványait, melyik gyerek hogyan fejlődik a munka során, hiszen annak alapján tervezhető a következő feladat. Önreflexió, a társ(ak) értékelése.
- A tevékenység kivitelezése során tanúsított kreativitás.
- Az önálló munkavégzés fejlődése, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek.

- Az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése.
- Feltétlenül kerüljön szóba, hogy milyen érzelmeket keltett bennük a tevékenység, hogyan érezték magukat a projekt ideje alatt.
- Értékelni kell a folyamatos munkavégzést. Figyelemmel kell lenni a határidő betartására, betartatására.

A digitális munkaformában megvalósuló tevékenységek értékelésénél is figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.

A szaktanár/tanító döntése, hogy érdemjeggyel vagy szövegesen értékel.

Az érdemjeggyel történő értékelés szempontjait és súlyozását ismertetni kell az érintettekkel a feladat kiadása előtt.

3.16. Óraháló a mellékletben (4. számú melléklet)

4. Szakgimnáziumi képzés

4.1. Helyzetelemzés

Környezetünkben (Somogy vármegye) egyre nagyobb az igény a pedagógiai asszisztensek alkalmazására. Nemcsak az óvodák részéről, hanem az általános iskolák felől is. A hatályos köznevelési törvény szerint óvodában három óvodai csoportonként 1 fő alkalmazható ennek a feladatnak az ellátására. Az iskolák alsó tagozatán - az első és második évfolyamon leginkább - is szükség van rájuk, ugyanis egyre nagyobb a szakadék az óvoda és iskola között. Az óvodai iskolaelőkészítő foglalkozások nem kötelező jellege miatt magas azon 6 éves iskolai tanulmányait kezdő diákok száma, akiknek nincs feladattudata és emellett szociális érettségük is alacsony. A magas létszámú osztályokban már egy ilyen rész képesség-hiánnyal küzdő kisdíák is akadályozza a minőségi nevelő-oktató munkát.

Az OKJ-s képzések átszervezése folyamatban van, az e képzés tekintetében meghirdetett tanfolyamok 4-6 hónapos képzéséhez képest sokkal átfogóbb felkészítésre van szüksége az e területen tevékenykedő szakembereknek. A tanfolyam nem tudja biztosítani/garantálni a gyakorlati képzés helyszínét/megvalósulását.

A munkaerőpiaci igényekhez igazodva a pedagógiai attitűddel rendelkező középiskolás diák számára lehetőség arra, hogy kipróbálja magát, hogy melyik életkorú diákokkal találja meg leginkább a hangot, ezzel segítve annak eldöntését, hogy óvodapedagógusi, tanítói, tanári vagy gyógypedagógusi pályát válasszon, vagy a továbbiakban is segítői feladatot lásson el. Jó színvonalú képzéssel sikerülhet/megvalósulhat a pedagógus pálya népszerűsítése, amelyre nagy szükség van.

Átalakulóban van a kaposvári felsőoktatási intézmény, Pedagógiai Intézetként működik tovább a több mint hatvan éves múlta visszatekintő kaposvári tanítóképzés. A pedagógiai asszisztensi képzés indításával megyénkben lehetne tartani a pedagógus pálya iránt érdeklődőket, akik potenciális hallgatói lehetnek akár városunk felsőoktatási intézményének.

Intézményünk pedagógiai céljai és struktúrája lehetővé teszi ennek a képzési formának elindítását. Városunk egyetemi hallgatóinak gyakorlati képzése során szerzett tapasztalatainkat itt is teljes mértékben kamatoztatni tudjuk. Diákjaink számára nem jelent megterhelést, szokatlan helyzetet a pedagógiai asszisztens képzés gyakorlatának elvégzése, hiszen intézményünk jellegéből adódóan tanórákon rendszeresen hospitálnak, tanítanak és szabadidős foglalkozást tartanak pedagógusjelöltek szakvezetőik irányítása mellett.

A gyakorlatukat helyben végezhetik a diákok. Jó a kapcsolatunk az óvodákkal, így az óvodai helyszínek is biztosíthatók a gyakorlati feladatuk során együttműködési megállapodás keretében.

Az e képzési formát választó diákjaink már a képzési idejük alatt is segítségére lehetnek a pedagógusoknak a gyakorlati feladatuk teljesítésekor.

Gyógypedagógiai "gyakorlatot" is tudnak szerezni a sajátos nevelési igényű tanulókkal, a fejlesztő órákba is be tudnak kapcsolódni. Egyre több azoknak a tanulóknak a száma, akik különleges bánásmódot igényelnek. Már az is nagy segítség, ha az adott helyzetben egy-egy tanulóval külön foglalkoznak, esetleg kiemelik a csoportból kis időre.

4.2. Személyi, tárgyi és eszközigénye

Felmenő rendszerben a jelenlegi helyzetből kiindulva státusz bővítés illetve új megbízások (osztályfőnök, munkaközösség-vezető) szükségesek: várhatóan tantárgyanként egy-egy fő alkalmazása teljes munkaidőben vagy óraadóként. Vezetői és alkalmazotti szinten belső- és külső továbbképzésen való részvételt biztosítani kell, hogy a szakképzés követelmény- és vizsgarendszerét megismerhessük. A tanterem igénye megoldható. Új bútorzatra ezek felszerelésére szükségünk van. Felmenő rendszerben a tanulói létszámunk növekedésével informatikai eszközállományunk és az iskolai könyvtárunk ez irányú szakkönyvállományának bővítése lesz esedékes.

4.3. Pedagógiai asszisztens feladata, alapkompenciái

A kompetenciahatárokat betartva közreműködik a gyermek/fiatal tevékenységeinek, tanítási óráinak előkészítésében és lebonyolításában. Részt vesz az intézményen belüli és intézményen kívüli programok, szabadidős feladatok előkészítésében és lebonyolításában. Felügyeli, kíséri a csoportot, gondozási feladatokat lát el, részt vesz a gondjaira bízott gyermek/fiatal higiénés szokásrendszerének kialakításában. Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását. Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekekre, tanulóira és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére. Munkáját a családokkal, más szakemberekkel és a gyermekkel/fiatallal történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

Fejlesztési területeik – nevelési céljaik megegyeznek intézményünkre jellemző fejlesztési területekkel és nevelési céljainkkal. E szakgimnáziumi képzés belesimul az iskolánk pedagógiai folyamatába, közös értéket jelenítenek meg.

Alapkompenciák, amelyek kialakítására törekszünk irányukban:

A pedagógiai asszisztens:

- nevelési/oktatási feladatokat értelmez,
- együttműködik más szakemberekkel,
- a szociális problémákat felismeri,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermeket felismeri,
- differenciált bánásmódot alkalmaz,
- a konfliktusokat felismeri és a megoldásukra törekszik,

- tevékenységek, tanórák eszközeit előkészíti,
- rendezvények, programok szabadidős tevékenységeket szervez,
- pontos, következetes munkát végez,
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára törekszik,
- általános ismereteket speciális helyzetekben képes alkalmazni,
- pedagógiai, pszichológiai, egészségtani ismereteit alkalmazza,
- a szakmai, etikai szabályok betartására, szakmai értékek képviselésére törekszik.

4.4. Kerettanterve

A szakgimnáziumi képzés bevezetését/ előkészítését a „**K E R E T T A N T E R V a PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS**” alapján kezdjük/kezdjük meg. Óraháló a **9. számú** mellékletben.

4.5. Felvételi követelmények

A szakgimnáziumi osztályba jelentkezőknek felvételi elbeszélgetésen szükséges részt venniük. A bizottság a felvételizők alkalmasságát vizsgálja a következő területeken:

- Jelölt motivációja, attitűdje, érdeklődési köre.
- Általános napi tájékozottsága.
- Pedagógiai érzékenysége, empátiája (Mit tennél, ha...) konkrét pedagógiai szituáció értelmezésével, ill. képek, fogalmak magyarázatával.
- Kommunikációs készség felmérése olvasmányélmények alapján.
- Egy szépirodalmi szöveg hangos, értő olvasása és értelmezése (szövegértés).

Intézményünk 8. osztályos diákjainak továbbhaladása a szakgimnáziumi tagozat 9. évfolyamára – 20/2012 EMMI rendelet 8. § (2) alapján – továbblépés automatikus, amennyiben a tanuló az alábbi feltételeknek megfelel:

Legalább jó magatartású, valamennyi osztályzattal értékelt tantárgyainak átlaga meghaladja a 4,00 értéket, továbbá, ha az osztályfőnöke javasolja a tagozatot a diákja számára.

4.6. Továbbtanulási lehetőségeik

Az érettségivel megszerezhető szakképesítés: pedagógiai munkatárs (pedagógiai asszisztens szakirány).

Az érettségi bizonyítvány megszerzésével együtt szakképzettséget is kap a tanuló, ami azt jelenti, ha nem szeretne további tanulmányokat folytatni a szakgimnázium befejezése után, rögtön munkát vállalhat; pedagógiai asszisztensként köznevelési intézményekben tud majd elhelyezkedni. Tanulmányait tanulmányi eredményétől és elkötelezettségétől függően jó eséllyel óvónőképző főiskolán, tanítóképzőn vagy akár egyetem pszichológia szakán is folytathatja.

4.7. Választott kerettanterve

A szakgimnáziumunk öt évfolyammal működő pedagógiai szakmai képzést folytató nevelés-oktatási intézmény, amelyből négy évfolyamon közismereti oktatás mellett szakmai képzés, az ötödik évfolyamon szakmai képzés folyik.

A szakgimnáziumban a következő kötelező tantárgyak esetében: *magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, állampolgári ismeretek, digitális kultúra* valamint *testnevelés* a gimnáziumi kerettanterveket kell alkalmazni. Ezek a kerettantervek az Oktatási Hivatal aloldalán, az alábbi linken érhetőek el:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

A szakmai tantárgyak kerettantervei az alábbi linken érhetőek el:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/szakgimnaziumok_9_12/ped_munkatars

A fenti linkeken lévő dokumentumok alapján készül e képzési forma helyi tanterve a Győri SzC Kossuth Lajos Technikum és Kollégium tapasztalatai alapján. (9. számú melléklet)

5. Záródokumentumok

5.1. A pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei

A jelen pedagógiai programot 2024. augusztus 30. napi munkaértekezleten fogadta el a nevelőtestület, majd hagyta jóvá az iskola igazgatója.

Módosítása törtéhet:

- törvényi előírás következtében,
- fenntartói utasítás következtében,
- intézményi belső kezdeményezésre,
- pályázati megvalósítás lehetősége.

A módosítás körülményei:

- a pedagógiai program módosítását a fenntartóval történt egyeztetés után a nevelőtestületnek el kell fogadnia,
- évente össze kell vetni a törvényi változások módosító hatásával, és meg kell tenni a szükséges korrekció, határidő: minden év augusztus 31-e
- négyévente átfogó felülvizsgálata szükséges.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

Fenyőné Antal Judit Katalin sk.
főigazgató

5.2. Mellékletek:

1. sz.: Az iskola helyiségei
2. sz.: Egészségfejlesztési program
3. sz.: Környezeti nevelési program
4. sz.: A NAT 2020 – óraháló a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerű óraszámok
5. sz.: A szakgimnáziumi képzés 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerű tantárgyi szerkezete és óraszámai
6. sz.: EFOP-3.2.14-17-2017-00002 számú "Élményközpontú nyelvtanulás módszertani és tartalmi kidolgozása és megvalósítása középiskolás tanulók nyelvtudásának fejlesztésére a Pécsi Tudományegyetemen" című projekt

7. sz.: EFOP 3.2.6-16-2016-00001 számú „A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” c. projekt a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként
8. sz.: EFOP-3.3.5-17-2017-00034 Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Kaposvári Tankerületi Központnál
9. sz.: Helyi tanterv pedagógiai asszisztens – szakmai tárgyak

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat a véleményezési jogát a jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
a Diákönkormányzat képviselője

Aláírással tanúsítom, hogy a Szülői Munkaközösség a véleményezési jogát a jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
a Szülői Munkaközösség képviselője

Aláírással tanúsítom, hogy az Iskolaszék a véleményezési jogát a jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
az Iskolaszék képviselője

Aláírással tanúsítom, hogy az Intézményi Tanács a véleményezési jogát a jelen pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
az Intézményi Tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2024. augusztus 30. napján tartott értekezleten elfogadta.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom:

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
főigazgató

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

TK/139/KözNevo/00418-1/2024

Jelen pedagógiai programot a **Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26.§ (1)** bekezdése értelmében a Kaposvári Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója jóváhagyja azzal, hogy a benne található többletkötelezettségek tekintetében, annak felmerülésekor, kötelezettségvállalási igény benyújtása után dönt.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kaposvár, 2024. augusztus 30.

.....
tankerületi igazgató
Sinka Szilvia Krisztina
tankerületi igazgató

szf

BEVEZETÉS	1
Az intézmény elérhetősége, jelképei	1
Az iskola rövid története:.....	1
1. Az iskolai oktatás-nevelés és a képzés főbb jellemzői, az intézmény arculata	2
1.1. Iskolánk jellege	2
1.4. Személyi feltételek	4
1.5. Az intézmény gazdálkodása	4
1.6. Iskolastruktúra, képzési kínálat, képzési rendszer	5
1.7. Az oktató-nevelő munka szakaszai	5
1.8. Arculatunk jellemzői.....	6
1.9. Az iskolai könyvtár.....	6
1.10. Eredményeink	7
1.11. Jövőképünk.....	7
2. Iskolánk nevelési programja	8
2.1. Alapelveink, értékeink	8
2.2. Céljaink	9
2.3. Feladataink	10
2.4. A célok, feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, eljárások.....	11
2.4.1. Nevelési-oktatási eljárások vonatkozásában	11
2.4.2. Tárgyi feltételek vonatkozásában.....	12
2.5.1. A gyermeki személyiség általános jellemzői az egyes életkorokban	12
2.5.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, a személyiségfejlesztés színterei	13
2.5.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, a közösségfejlesztés színterei	14
2.5.4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök és a mentor feladatai	16
2.6. A fejlesztés irányát meghatározó értékek és tartalmak.....	17
2.6.1. A műveltséggel, a munkával kapcsolatos értékek	17
2.6.2. A biológiai lét értékei.....	18
2.6.3. A hazával, nemzettel kapcsolatos értékek	18
2.6.4. A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek	18
2.6.5. A környezettel és a természettel kapcsolatos értékek.....	19
2.6.6. Katasztrófavédelem.....	19
2.7. A tanítási és tanulási folyamatokkal kapcsolatos feladataink	19
2.7.1. A teljes folyamatra kiterjedő alapeladatok.....	19
2.7.2. Az otthoni tanulási feladatok szabályozása.....	20
2.7.3. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	21
2.7.4. Pályaválasztás, továbbtanulás	31
2.8. A tanórán kívüli tevékenységek fő területei	31
2.8.1. Diákönkormányzat	31
2.8.2. Napközi otthon.....	32
2.8.3. Sportfoglalkozások.....	34
2.8.4. Szakkörök, tanfolyamok, fakultatív lehetőségek.....	35
2.8.5. Közösségi szolgálat.....	35
2.9. Iskolánk kapcsolatai.....	36
2.9.1. Külső kapcsolataink	36
2.9.2. Belső kapcsolatok.....	37
2.10. Hagyományörzés és hagyományteremtés	39
2.11. A tanulói jogviszony feltételei.....	40
2.11.1. A tanulók beiratkozása (1., 5., 9. évfolyamokra)	40
2.11.2. A tanulói jogviszony megszűnése	41
2.11.3. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	41
2.11.4. A felvételi eljárás különös szabályai	41
2.12. Ellenőrzés, értékelés	42
2.12.2. A tanulók elismerésének, jutalmazásának elvei, formái.....	45
2.12.3. A tanulók felelősségre vonásának elvei és formái	47
2.12.5. A tanulmányok alatti vizsgák.....	52

2.12.7. Érettségi vizsga	54
2.13. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos eljárások	58
2.14. Gyakorlati képzés	60
3. Általános iskolánk és gimnáziumunk helyi tanterve.....	61
3.1. A kerettanterv – NAT 2020	61
3.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok	62
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	62
3.3.1. A tankönyv tartalma	62
3.3.2. A tankönyv szolgálja eredményesen az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait.....	62
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	62
3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	62
3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	63
3.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	63
3.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	63
3.4.5. A gimnáziumi képzés céljai	64
3.5. Mindennapos testnevelés.....	65
3.6. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	66
3.7. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek	67
3.8. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	67
3.9. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	68
3.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetése	68
3.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	69
3.12. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	69
3.13. Elvi és módszertani változások a NAT2020 bevezetésével:.....	69
3.14. A tantárgyak oktatásával kapcsolatos preferenciák:.....	69
3.15. Új alkalmazott módszerek és azok értékelése	70
3.16. Óraháló a mellékletben (4. számú melléklet)	72
4. Szakgimnáziumi képzés.....	72
4.1. Helyzetelemzés	72
4.2. Személyi, tárgyi és eszközigénye.....	73
4.3. Pedagógiai asszisztens feladata, alapkompenciái.....	73
4.4. Kerettanterve	74
4.5. Felvételi követelmények.....	74
A szakgimnáziumi osztályba jelentkezőknek felvételi elbeszélgetésen szükséges részt venniük. A bizottság a felvételizők alkalmasságát vizsgálja a következő területeken:.....	74
4.6. Továbbtanulási lehetőségeik	74
4.7. Választott kerettanterve.....	74
5. Záródokumentumok	75
5.1. A pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei.....	75
5.2. Mellékletek:.....	75